

bb 68. /magyar-csehszlovák ... 1. folyt./ m

az aláírás után erdei ferenc és frantisek sorn rövid beszédben méltatták a baráti légkörben folytatott tárgyalások eredményeként létrejött egyezmény jelentőségét.

ezután az akadémia elnöksége fogadást adott a csehszlovák küldöttség tiszteletére.

x x x

erdei ferenc akadémikus a következőket mondta a magyar távirati iroda munkatársának az új egyezményről:

- ez alkalommal másodízben kötöttünk egyezményt a csehszlovák tudományos akadémiával és ötödízben írtunk alá éves munkaprogramot. a mostani tárgyalásokon mindkét részről arra törekedtünk, hogy minél gyakorlatibb legyen az együttműködés és megkeressük azokat a legfontosabb problémákat, tudományos területeket, ahol erre különösen nagy szükség van. megemlíthetem a két ország történetkutatásának közös problémáit, továbbá a legérdekesebb és legkorszerűbb fizikai, tudományos kérdéseket, az automatizálást, stb. hozzátehetem még, hogy néhány közgazdasági témakörben is most kezdünk a közös munkához.

/mti/

- 48 -

20.09

21.00

Le

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490; 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 15.

bb 1. Lakástűzet okozott a gondatlanság

1 bc/hné/m/sr

1961. november 15.

s. Lajos, vegyi cikkeket előállító budapesti kisiparos egyik készítménye előállításához kollódiumot használt. az anyagot tíz kilós tételekben szokta vásárolni, s az éléskamrában, üvegedényben tárolta. egyik nap, amikor lakásától távol volt, az edény alja megrepedt, s a benne lévő, mintegy öt kiló anyag a padlóra folyt. a lakásban tartózkodó társbérlet és albérlet hozzáfogott, hogy a kifolyt anyagot lapáttal felmerje. közben a szomszédos, üvegfalal elválasztott lakrészben égő kályha tüzetől az anyag lánggalobbant s a tüzet csak a helyszinre érkező tűzoltók tudták eloltani.

a központi kerületi bíróság megállapította, hogy a kisiparos az előírásokat megszegve raktározta el a tűzveszélyes anyagot. az előírások szerint ugyanis külön engedély nélkül - ilyenrel ő nem rendelkezett - legfeljebb két kilós mennyiségben, és csak acéllemezről készült edényben szabad kollódiumot lakásban raktározni. a bíróság gondatlan tűzvesz- okozás bűntettéért három hónapi felfüggesztett börtönre és pénzbüntetésre ítélte a kisiparost. a lakóépületben keletkezett kárt s. Lajos még az eljárás során helyrehozatta.

/mti/

bb 3. karácsonyi és szilveszteri külföldi társasutazások

t z/sze/m/vg

1961. november 15.

az ibusz karácsonykor és szilveszterkor hat-hat napos társasutazást indít ó-tátrafüredre, ugyancsak szilveszterkor prágába viszi a különvonat öt napos kirándulásra a magyar turistákat.

/mti/

Le 6 00

- 1 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 15.

bb 1. lakástűzet okozott a gondatlanság

i bc/hné/m/sr

1961. november 15.

s. Lajos, vegyi cikkekét előállító budapesti kisiparos egyik készítménye előállításához kollódiomot használt. az anyagot tíz kilós tételekben szokta vásárolni, s az éléskamrában, üvegedényben tárolta. egyik nap, amikor lakásától távol volt, az edény alja megrepedt, s a benne lévő, mintegy öt kiló anyag a padlóra folyt. a lakásban tartózkodó társbérlet és albérlet hozzáfogott, hogy a kifolyt anyagot lapáttal felmerje, közben a szomszédos, üvegfalal elválasztott lakrészben égő kályha tüzetől az anyag lángralobbant s a tüzet csak a helyszinre érkező tűzoltók tudták eloltani.

a központi kerületi bíróság megállapította, hogy a kisiparos az előírásokat megszegve raktározta el a tűzveszélyes anyagot. az előírások szerint ugyanis külön engedély nélkül - ilyenrel ő nem rendelkezett - legfeljebb két kilós mennyiségben, és csak acéllemezből készült edényben szabad kollódiomot lakásban raktározni. a bíróság gondatlan tűzvesz- okozás büntettségért három hónapi felfüggesztett börtönre és pénzbüntetésre ítélte a kisiparost, a lakóépületben keletkezett kárt s. Lajos még az eljárás során helyrehozatta.
/mti/

bb 3. karácsonyi és szilveszteri külföldi társasutazások

t z/sze/m/vg

1961. november 15.

az ibusz karácsonykor és szilveszterkor hat-hat napos társasutazást indít ó-tátrafüredre, ugyancsak szilveszterkor prágába viszi a különvonat öt napos kirándulásra a magyar turistákat.
/mti/

20.09
24.00
Lc

bb 68. /magyar-csehszlovák ... 1. folyt./ m

az aláírás után erdei ferenc és frantisek sorm rövid beszédben méltatták a baráti légkörben folytatott tárgyalások eredményeként létrejött egyezmény jelentőségét.

ezután az akadémia elnöksége fogadást adott a csehszlovák küldöttség tiszteletére.

x x x

erdei ferenc akadémikus a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának az új egyezményről:

- ez alkalommal másodizben kötöttünk egyezményt a csehszlovák tudományos akadémiával és ötödizben írtunk alá éves munkaprogramot. a mostani tárgyalásokon mindkét részről arra törekedtünk, hogy minél gyakorlatibb legyen az együttműködés és megkeressük azokat a legfontosabb problémákat, tudományos területeket, ahol erre különösen nagy szükség van. megemlíthetem a két ország történetkutatásának közös problémáit, továbbá a legérdekesebb és legkorszerűbb fizikai, tudományos kérdéseket, az automatizálást, stb. hozzátehetem még, hogy néhány közgazdasági témakörben is most kezdünk a közös munkához.

/mti/

- 48 -

bb 4. minden harmadik család rádió-, minden ötödik család pedig televíziótulajdonos lesz 1965-ig - variabutor, félkészétel és konfekcióruha a „jövő árucikkei”, között - egyre inkább az értékebb áruféleségeket keresik - átalakul a fogyasztás szerkezete

- 1 ca/gk szb vg

1961. november 15.

a belkereskedelem öt éves tervének kidolgozásánál a közgazdászoknak számolniuk kellett a fogyasztás szerkezeti átalakulásával is. a következő öt esztendőben a számítások szerint a kereskedelemnek csaknem minden ágazatában megváltozik a kereslet.

a fogyasztás legjelentősebb változásával az élelmiszerkereskedelemben számolnak. az élelmezéstudomány adatai alapján arra lehet következtetni, hogy 1962-ben, 1963-ban, 1964-ben és 1965-ben még az eddigieknél is több kalóriadús élelmiszere lesz szükség. sok élelmi cikk, ami jelenleg még keresett, valószínűleg teljesen eltűnik majd a boltokból. ezeknek a helyét táplálóbb és gazdaságosabb élelmiszerek foglalják el. öt év múlva az élelmi cikket árusító boltok polcain már a konyhakész előrecsomagolt ételek foglalják el. ezek már most is igen népszerűek, mivel olcsók és ízletesek. a kereskedelem ezért a következő években fokozottan arra törekedik, hogy több húst, burgonyát, lisztet és más alapanyagot úgy készítsen elő, hogy azzal a háziasszonynak minél kevesebb munkája legyen.

a tartós fogyasztási cikkeknel, főleg a háztartási gépeknél és a híradástechnikai berendezéseknél is átalakul a kereslet. a vásárló közönség már most is elsősorban a drágább, tartósabb cikkeket keresi. a következő években a kereslet még inkább a nagyrészt cikk irányába tolódik el. öt éve például legtöbbben 800 forintért vásároltak rádiót, ma már 1800 forintot is meghaladó átlagára, a következő években pedig a 2000 forintot is meghaladja majd. 1965-ben a kereskedelem számítása szerint minden harmadik családnak lesz világvevő rádiója, minden ötödik család pedig televíziótulajdonos lesz. a boltok áruellátásáról ezért a kereskedelem az iparral közösen úgy gondoskodik, hogy a megnövekedett igényeket zavartalanul kielégíthessék.

a butorkereskedelem is jelentős keresletváltozásra számít. már ma is a vásárlók legtöbbször modern kisbutorokat kedvel. az 1965-ig készülő butor zöme ezért már modern variabutor lesz. a fogyasztás átalakulásával számol a ruházati kereskedelem is. egyre kevesebben keresik már most is a méterárúkat, helyettük legtöbbször készruha vesznek.
/folty.köv.

- 2 -

bb 4. /minden harmadik család... folyt./- szb

1962-ben ezért a textiltermelésnek már a 70 százalékát dolgozzák fel a konfekció üzemek. természetesen javítják a készruhák minőségét is, a konfekció termékek szebbek, kényelmesebbek lesznek. a fogyasztás szerkezeti átalakulása a vendéglátóiparban is jelentkezik. már a jelenlegi tapasztalatok is arra mutatnak, hogy a hagyományos vendéglátó módszerek elavultak, a közönség inkább kedveli a modern formákat. a következő években ezért a vendéglátóházakat már a modern kereskedelmi követelmények szerint fejlesztik. a hagyományos vendéglők helyett gyorsbűfék és önkiszolgáló éttermek épülnek. /mti/

-.-

bb 5. a budapesti műszaki egyetem közleménye

1 vt/sze szb sr

1961. november 15.

a budapesti műszaki egyetem 1962 február 1-én folyamatszabályozási, finommechanikai technológia, textilkémia, valamint élelmiszeripari technológia szakon szakmérnökképzést indít. a képzés két évi időtartamú. elvégzése után a hallgató diplomatervet készít és a szaknak megfelelő szakmérnöki diplomát kap. jelentkezhetnek mindazok a mérnöki diplomával rendelkezők, akiknek a választott szakon legalább két évi mérnöki gyakorlatuk van.

a folyamatszabályozási szakon a legfontosabb ipari, technológiai folyamatok műszerezésének, automatizálásainak tervezésére, építésére és üzemeltetésére képeznek. a finommechanikai technológiaszakon a műszer- és híradástechnikaipari területére, a finommechanikai szerkesztésben és technológiában jártas mérnököket képeznek. a textilkémia szak a pamut, a gyapjú és műszál-feldolgozó iparban dolgozóknak, továbbá a textilminősítéssel foglalkozó vegyészeknek és koloristáknak nyújt speciális képzést. az élelmiszeripari technológia-szak olyan iparok számára képez tovább mérnököket, ahol elsősorban a mikrobák hasznos ténykedése, illetve kártételük megakadályozása a döntő.

jelentkezni lehet a t.ü. 821-es számú nyomtatvány felhasználásával /kapható: budapest 13. kerület hegedűs gyula u. 16./ a munkáltató vállalat személyzeti osztályán, 1961 november 20-ig. a jelentkezők iratanyagát a munkahely 1961. november 25-ig a felettes szakminisztérium személyzeti főosztályának, a főosztályok pedig 1961. december 5-ig a budapesti műszaki egyetem oktatási osztályának küldik meg.
az oktatás levelező jellegű. /mti/

-.-

- 3 -

bb 2. társadalmi szervezetek összefogása az oktatásügyért a belvárosban - ifju-egészségőr-hálózat

1961. november 15.

i hi/sze/m/sr

az 5. kerületben az iskolák megsegítésében nemcsak a szülői munkaközösségek vesznek részt, hanem ez a mozgalom magában foglalja ma már a belváros valamennyi társadalmi szervezetét.

a pedagógusok szakszervezetének helyi csoportjai, a szervezeti fennivalókon túl - gyakran anyagilag is - segítik az oktatásügyet. szakkönyvtárak létesítettek például az apáczai csere jános gyakorlati gimnáziumban, az eötvös gimnáziumban, a váci utcai és a szemere utcai általános iskolában.

a vöröskereszt segítségének köszönhető, hogy az egészségügyi csomagok használata általánossá vált a kerület iskoláiban. megszervezték az ifju-egészségőr-hálózatot, s minden évben iskolánként 30-40 diákot elsősegélynyújtóvá képeznek ki. az irányítói iskolában az orvos-szülőket is felkérték egészségügyi tanfolyamok, előadások levezetésére.

a hazafias népfront a politechnikai oktatáshoz szükséges anyagok beszerzésében, előkészítésében nyújt segítséget. a deák téri általános iskola részére például textíliák beszerzésében segédkezett. a vörösmarty téri népfront klubban gyakran rendeznek a szülőknek előadásokat a gyermeknevelésről.

a magyar-szovjet-baráti társaság pedagógiai jellegű kiadványokat küld az iskoláknak. a tanulók újabb a szovjet ifjúsággal való levelezésben kérik az mszbt segítségét, amellyel valamennyi iskolának igen szoros a kapcsolata.

a társadalmi szervek közreműködésével alakultak ki az iskolák és a lakosság újszerű kapcsolatai is. a szülői értekezletek és a családlátogatás mellett újabban tért hódítanak a „fehér asztal-összejövetelek”, a klubszerű esték, a szülők és pedagógusok baráti találkozói. ilyenek többi között a deák téri, a nádor utcai és a szent istván téri iskolákban zajlottak le. középiskolai vonatkozásban megemlítendő az szülők, pedagógusok, szakoktatók és munkások találkozóit olyan üzemekben és intézményekben, ahol a diákok gyakorlati képzésben vesznek részt.

/mti/

- 4 -

615

bb 6. Liszt-Lemezek, diafilmek huzsönöt országnak - nemzetközi irodalmi estek - fényképsorozat hazánkról kubának - a népek közötti barátság gondolatának ápolása az országos béketanács tevékenységében

i di/hné/m/sr

1961. november 15.

az országos béketanács tevékenységében az idén is jelentős részt kapott a népek közötti barátság gondolatának ápolása, s hazánk, népünk életének kulturális kincseinek ismertetése. barátsági estekkel, kiállításokkal, élménybeszámolókkal emlékeztek meg a testvéri szocialista országok, köztük a mongol népköztársaság, a lengyel népköztársaság, a koreai népi demokratikus köztársaság, a román népköztársaság, a vietnami demokratikus köztársaság, a bolgár népköztársaság, a kínai népköztársaság, a német demokratikus köztársaság nemzeti ünnepeiről, a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulójáról. a jubileumokhoz kapcsolódó dokumentációs anyagot, fényképeket, ismertetőket a budapesten tevékenykedő művelődési központok, így például a lengyel olvasóterem, a bolgár művelődési intézet, a csehszlovák kultúra, stb. bocsátották az országos béketanács rendelkezésére.

a béke-világtanács javaslatára hazánkban is megünneptették a tudomány, a művészet, az irodalom kimagasló személyiségeinek évfordulóit. az elmúlt fél évben például abubaker ibn tufail, arab filozófus, orvos, matematikus író, pak in ro koreai költő és fridtjof nansen, norvég sarkkutató életművét, munkásságát ismertették, népszerűsítették. Liszt ferenc születése 150. évfordulójának megünneplését a magyar békemozgalom kezdeményezésére ajánlotta a béke-világtanács az öt kontinens népeinek. hazánkban az országos béketanács önálló programot bonyolított le ebből az alkalomból. sopronban nagyszabású liszt-hangversenyt rendezett, amelyre osztrák vendégeket is meghívott. ezenkívül huszönöt ország békemozgalomának küldött előadást és diafilmet a nagy magyar zeneszerző életéről, munkásságáról, valamint olyan lemezeket és magnetofon-tekercseket, amelyeken Liszt ferenc leghíresebb műveit örökítették meg. az ajándékot mindenütt nagy örömmel fogadták, s egész sor országból érkezett köszönőlevél, valamint beszámoló arról, hogyan hasznosították az anyagot.

/folyt.köv./

7,45

2.11. 1961

- 5 -

bb 6. /Liszt-lemezek, diafilmek... folyt./- szb

az országos béketanács részt vett a debreceni nemzetközi kórus-seregszemle előkészítésében, megrendezésében. az írószövetség közreműködésével pedig nemzetközi irodalmi estek műsorát állította össze, elsősorban a legnagyobb élő írók és költők műveiből. ezenkívül az ország minden megyéjében klasszikus és mai német írók műveiből rendezett, illetve rendez az év végéig irodalmi matinákat, amelyeknek műsorában napjaink legégetőbb kérdéseiről is szólnak versek, novella-részletek.

végül azt is érdemes megemlíteni, hogy hazánk fejlődéséről, népünk országépítő munkájának eredményeiről fénykép-sorozatot küldtek a kubai béketanács számára; a gyűjteményt a szigetország városaiban és falvaiban kiállításokon mutatják be. /mti/

bb 8. a 11. kerületben

gk szb sr

1961. november 15.

a műegyetem rakpart 9. szám alatt a művész-szemmel kerületünk fejlődéséről című kiállítás november 20-ig tart nyitva. a kiállítás megtekinthető minden nap délután 2-7 óráig. /mti/

bb 9. megjelentek a mikszáth-diszkiadás újabb kötetei

i ms/gk szb sr

1961. november 15.

mikszáth kálmán műveinek kritikai kiadása az akadémiai kiadó egyik legnépszerűbb sorozata. a sorozat első részéből készült diszkiadás az 1958. évi téli könyvvásár egyik nagy sikere volt. a kiadó a diszkiadás folytatásaként bibliapapíron hat kötetben közzé tette a kritikai sorozat azóta megjelent könyveit is. ezzel a mikszáth kritikai sorozat eddig megjelent összes kötetei diszkiadásban is megszerezhetők. egyidejűleg elhagyta a sajtót a kritikai jegyzetek nélküli változat diszkiadása is. /mti/

8,10
9.31

- 6 -

bb 7. budapesten megkezdődött a népművelés mintegy 1500 munkásának elméleti és gyakorlati továbbképzése

i di/gk szb sr

1961. november 15.

a fővárosi tanács népművelési osztályának gondozásában, a különféle társadalmi és tömegszervezetek együttes határozata alapján megkezdődött a kultúra mintegy 1500 budapesti munkásának elméleti, gyakorlati továbbképzése. az illetékesek sokoldalú, gazdag programot dolgoztak ki, s a cél: felkészülni az emberek izlésének, gondolkodásmódjának formálásában előttünk álló megnövekedett feladatok megoldására.

a tudományos alaposággal összeállított előadássorozatok hallgatói között ott találjuk a szakszervezetek, a tömegszervezetek, a tanácsok munkatársait, a művelődési otthonok vezetőit, a hivatalok, az üzemek hivatásos és társadalmi munkás népművelőit, a színjátszó csoportok, az irodalmi színpadok rendezőit, a műkedvelő együttesek karnagyait, valamint a szakszervezetek könyvtárosait. a továbbképzés programjában az őszi, téli, tavaszi hónapokban szó esik olyan kérdésekről, mint például a szocialista kultúra távlatai az szkp 22. kongresszusának tükrében, a népművelés formái, módszerei az iskolareform és a népművelés kérdése, a magyar művészeti élet fejlődésének főbb vonásai. előadások hangzanak el az egyes művelődési területek sajátosságairól is. helyet kapott a továbbképzés tematikájában a műszaki és termelési propaganda. szó esik arról, hogy milyen szerepet kell betöltenie a könyvtáraknak az üzemi népművelésben, s milyen tennivalók állnak a kultúra munkásai előtt a szocialista brigádok tagjaival való foglalkozásban. a műkedvelő csoportok vezetői tanulmányozzák a szakköri munka és az önképzés különféle módszereit, valamint többek között a kórusok, a népi táncegyüttesek előtt álló feladatok megoldásának lehetőségeit, módjait, stb.

a budapesti népművelők továbbképző sorozatainak előadói között ott találjuk politikai életünk neves képviselőit, a művelődésügy vezetőit, s az egyes szakterületek legkiválóbb ismerőit. a hallgatókat a fővárosi tanács népművelési osztálya jegyzetekkel is segíti. az előadássorozatok 1962 májusában konferenciákkal zárulnak. /mti/

8,20

- 7 -

bb 11. mintegy 3.5 milliárd forint megtakarítást vállaltak az ém tervezői a második öt éves terv beruházásaiból

i sb/sze szb vg

1961. november 15.

a népgazdaság beruházásainak gazdaságos megtervezése és felépítése mindig fontos feladat volt. az idén alakult ki azonban először országos mozgalom a beruházások költségeinek szervezett csökkentésére, a felesleges kiadások megtakarítására. az építők szakszervezete műszaki tanácsának kezdeményezésére budapesti hat nagy tervező vállalat és több kivitelező vállalat csatlakozott a mozgalomhoz. az idén még nem tudott teljesen kibontakozni a mozgalom, de máris majdnem százmillió forinttal csökkentették a beruházások költségeit.

a második öt éves tervben az építésügyi minisztérium vállalatának csaknem hetven milliárd forint értékű építés-szerelési feladatot kell teljesíteni. ebből már egyszázalékos költségcsökkentés is mintegy hétszázmillió forintot jelentene népgazdaságunknak. a korszerű tervezési megoldásokkal azonban nagyobb megtakarítások is elérhetők. különösen jelentős eredménnyel jár az épületszerkezetek, sőt az épületrészek méreteinek egységesítése, tipizálása, amellyel kiterjeszhető a gazdaságos előregyártás. a középület-tervező vállalat fiatal építészeinek kezdeményezésére most már nemcsak lakóházakat és ipari csarnokokat, hanem középületeket is terveznek egységesített méretű előregyártott szerkezetekkel. megkönnyíti a munkát azzal is, hogy azonos módon igyekeznek kialakítani az épületek egyforma rendeltetésű helyiségeit. sokféle módszerrel lehet még nagy megtakarításokat elérni. ezeknek a lehetőségeknek a megvitatásakor jutott nagyon jelentős elhatározásra az ém tervezővállalatainak legutóbbi igazgatói kollégiuma. mérlegelték a korszerű tervezésben rejlő nagy tartalékokat és vállalták, hogy ezek feltárásával öt százalékkal csökkentik a második öt éves tervben előírányzott építés-szerelési feladatok költségeit. az építésügyi minisztérium budapesti és vidéki irodáinak építészei így mintegy 3.5 milliárd forintot takarítanak meg népgazdaságunknak. ez nem egyszerűen önköltségcsökkentés, több annál, mert azt jelenti, hogy építőiparunk ennyivel nagyobb feladatot teljesíthet, mivel ehhez rendelkezésére áll a megfelelő anyag és a kivitelezői erő. ebből a megtakarításból lehetne építeni mintegy 25.000 korszerű lakást, vagy 20-25 nagyipari üzemcsarnokot, esetleg sokszáz tantermet, vagy más fontos építményeket, tehát a második öt éves tervben a tervezettnél jobban meggyorsíthatják népgazdaságunk fejlődését.

/folyt. köv/

8.58

1047

- 8 -

bb 11. /mintegy 3.5 milliárd... folyt./- szb

az ém tervező vállalatának dolgozói most műszaki tanácskozáson tárgyalják meg a tervezői munka korszerűsítésének fontos részleteit. januárig valamennyi vállalat megtaartja az értekezletet, amelyen meghatározzák azt is, hogy külön-külön mekkora feladatot teljesítenek majd az egész megtakarításból. /mti/

bb 13. tökéletesítették a turbinákat az inotai november 7. erőműben

vid szesz ki

1961. november 15.

az inotai november 7. erőműben érdekes kísérletsorozat fejeződött be, s ennek eredményeként sikerült korszerűsíteni a nagy teljesítményű turbinákat. a mérnökök megállapították, hogy a gyorsan forgó gépek teljesítménye ugyan megfelel a követelményeknek, de javításukra túl sok időt kell fordítani, s ez akadályozza a gazdaságos munkát. gondos megfigyelésekkel kiderítették, hogy a turbina-lapátok menet közben túlságosan kilengenek a fellépő erő hatására, a keletkező rezgés pedig idő előtt műszaki hibákat okoz az értékes berendezésekben. gyakran kellett leállni lapáttörés, repedés miatt, sőt a turbina „berezgése”, egyéb szerkezeteket is lönkretett. az inotai szakemberek terve alapján új lapát-rög-zítő szerkezetet próbáltak ki és a sikeres bejáratás után valamennyi turbinájukat az új típusú rezgés csillapítóval látták el. a korszerűsítés óta sokkal kevesebb baj van a turbinákkal. a lapátok szilárdan illeszkednek a tengelyre és teljesen simán jár az egész forgószerkezet.

az újítással többmillió kilowattóra megtakarításra számíthatnak, mert csökkent a javításokra fordított idő. egy helyett csak két évenként esedékes a nagyjavítás, s a jó „kondícióju”, gépek zavar nélkül bírják a szakadatlan termelést. /mti/

9.03

1047

- 9 -

bb 10. az erzsébet-híd építőinek felajánlása nyomán: két hónappal a határidő előtt, december 31-ig befejezik a pesti pillér újjáépítését - télen is dolgoznak a hidépítők

i hbj/sze/m/vg

1961. november 15.

az erzsébet-híd építése még most sem tulságosan látványos, hiszen a hidépítő vállalat dolgozói jobbára az „alapozáson”, mélyépítési munkákon dolgoznak, viszont jól haladnak előre. elkészült már a hid budai pillére - sokkal erősebb, mint a régi volt - s dolgoznak a pesti pilléren is. itt az utóbbi napokban értékes munkafelajánlás született. a dolgozók - a kőfaragók, a kőcsiszolók, a mérnökök, a technikusok vállalták, hogy a párt és a szakszervezet támogatásával két hónappal a határidő előtt - 1962 február 28 helyett 1961 december 31-re - újjáépítik a pesti pillért. nagy feladatra vállalkoztak, hiszen kényes munka a pillérnek gránit lapokkal történő burkolása, a gránit „köpeny”, csiszolása. viszont a pesti pillér gyorsabb újjáépítése lehetővé teszi, hogy a ganz-mávag szerelői előbb hozzáláthassanak a pesti kapuzat helyszíni szereléséhez.

a hid két újjáépített, gránitpaláttal bevont pillérje tehát az újév küszöbén teljes szépségében csillog a duna tükrében. a hidépítő vállalat dolgozóira azonban még nagyon sok munka vár a téli hónapokban, sőt az egész jövő esztendőben. a budai hídfőnél befejezték az ugynevezett kábelhorgonyzó tömbök szerelését és betonozását. rendkívül bonyolult volt ez a munka, mert ezekben a tömbökben hihetetlen szövődményesen helyezkednek el a különböző nagyságu gömbacélhuzalok és csavarok - s bár a laikus számára úgy tűnik, mint valami összekuszált „acélpókháló”, - szerelése mégis milliméter pontosságot követel. a budai hídfőnél a lehorgonyzó tömb szerelése és betonozása után a hídfő külsejét vasbeton-köpennyel - szaknyelven szólva nyeregszerkezettel - borítják. a hídfő szinte szoritógyűrűt kap. ezt a munkát télen végzik, s máris megtették az előkészületeket a téli betonozásra. gőzzel melegítik a kavicsot, homokot. az elgondolások szerint a hídfőt tavasszal bevonják ezzel a vasbetonköpennyel, utána pedig mészkővel burkolják. a budai hídfő előreláthatólag őszi készűl el.

hasonló feladatokat kell megoldani a pesti hídfőnél is. itt azonban még a munkálatok kezdetén tartanak, hiszen előzőleg meg kellett erősíteni a hídfőt. most kezdik szerelni a kábelhorgonyzó tömb vaszerkezetét, később betonozzák, ezt követően helyezik el a nyeregszerkezetet, s utána mészkőburkolattal vonják be. ez bizony még több mint egy évet igényel. 1962. végére azonban befejeződik az erzsébet-híd építésének első szakasza, az alapozás, amely hosszadalmas, nehéz ugyan, de enélkül nem lehet a vaszerkezet szerelését erőteljesebb ütemben folytatni.

/mti/

9. 10

- 10 -

bb 12. új növényfajtákat kapunk a szovjetuniótól - szovjet és magyar szakemberek az új növényfajták minősítéséről és gyors elterjesztéséről

i ie/m/ká

1961. november 15.

a közelmúltban a növényfajta-minősítő tanács titkárságának négy tagu delegációja tanulmányuton járt a szovjetunióban, most pedig a szovjet állami fajta-minősítő bizottság küldöttsége tartózkodik hazánkban. a fajtakérdést az szkp programjának a mezőgazdaság fejlesztésére vonatkozó része most különösen előtérbe állítja, hiszen a mezőgazdasági termelés óriási mértékű növekedésében igen nagy szerepe lesz a nagyobb hozamu, értékesebb növények és növényfajták elterjesztésének. az mti munkatársa megkérdezte k. n. godunovát, a szovjetunió állami fajta-minősítő bizottságának osztályvezetőjét és kapás sándort, az országos növényfajta-minősítő intézet igazgatóját: milyen munka folyik a szovjetunióban az új növényfajták előállítására és termesztésére.

a szovjetunióban több mint 1500 fajtakísérleti állomás működik, - hangzott a válasz - s ezek csaknem 150 növényfaj ötezer fajtajával foglalkoznak. ezek közül kétezernél valamivel több a már elismert, köztermesztésben szereplő fajta. a fejlett gazdálkodás követelményeinek megfelelően az utóbbi időben meggyorsult a nemesítő munka, most évente átlagosan öt-száz új fajtát jelentenek be a bizottságnak.

a nemesítésben és a fajtakísérletekben most előtérben állnak a nagy tápértékű takarmánynövények. a közelmúltban több új kukoricafajtát állítottak elő, közöttük néhány 80-90 napos tenyészidejű is. ez lehetővé teszi, hogy a kukoricatermesztő körzetek határát mind északabbra vonják meg, és silókukoricát még moszkva környékén is biztonságosan tudjanak termesztetni. az új, nagy fehérjeértékű takarmányborsó-fajták 30-40 mázsás szemtermést is adnak és különösen jól beváltak a déli vidékek ugynevezett foglalt ugarain.

a növénytermesztés továbbfejlesztésének meggyorsítása érdekében az állami fajta-minősítő bizottság újabb agrotechnikai kérdésekkel is foglalkozik, hogy kialakítsák az egyes növényfajtáknak legjobban megfelelő termesztési módszereket. most főként a kukoricatermesztés igényel új eljárásokat.

/folytköv./

9.28

- 11 -

bb 12, /uj növényfajtákat ... 1. folyt./ m

a vetésterület nagyarányú bővítése megfelelő talajművelési, műtrágyázási és vegyszeres gyomirtási módszereket, illetve normákat dolgoztak ki. egy másik új eljárás szerint a silóku-
koriga közé rövid tenyészidejű csöveskukoricát vetnek, s így a zöldtakarmányt szemesterménnyel tudják javítani. a szibériai szüzföldeken egymásmelletti sorokba vetik a kukoricát és a hüvelyeseket. az ott jól bevált módszer európai alkalmazási lehetőségén most dolgoznak. az állomások egyrészt most kórtani részleggel is felszerelték, hogy már a kipróbálás során fokozzák az új fajták ellenállóképességét. azok az állomások, ahol feldolgozásra természetett növényekkel foglalkoznak, kis konzervipari berendezést kaptak, hogy a termékek minőségét fogyasztásra alkalmas formában vizsgálhassák.

az szkp 22. kongresszusának határozatai, az új program az eddiginél is gyorsabb fejlődést ír elő a növénytermesztés számára, s ez bizonyos új intézkedéseket igényel a fajtamínősítő bizottság munkájában is. meggyorsítják az új fajták elterjesztését, a vetőmagszaporítást már a végleges elismerés előtt megkezdik. a fajtakísérleti állomások egyrésze már eddig is ellátta a környező szovhozokat és kolhozokat az új fajták elitvetőmagjával, - most ezt a rendszert kiterjesztik az ország egész területére, elsősorban az újonnan meghódított szüzföldekre. a fajtakísérleti állomások többnyire szovhozokban és kolhozokban működnek, s ennek sok előnye van az új fajták, új módszerek gyors elterjedése szempontjából, de a tudományos munka színvonalának további emelése érdekében megkezdik az önálló fajtakísérleti állomások szervezését is.

a szovjet növényfajtakísérleti munka közvetett és közvetlen úton segítséget nyújt a magyar mezőgazdaságnak is. a kint járt magyar küldöttség például 75 új szovjet növényfajta behozatalát javasolta, közöttük a hazai viszonyoknak is jól megfelelő nagytermőképességű búzákat és kukoricákat, fehérjedús takarmánynövényeket és kiváló minőségű gyümölcsöket.
/mti/

9.55

- 12 -

10- Zeli

bb 14. másfél millió óra nehéz fizikai munkától mentesítették az idén a komárom megyei bányászokat

vid tr szb ki

1961. november 15.

komárom megye három szénmedencéjében, tatabányán, dorogon és oroszlányon az idén jelentős eredményeket értek el a legnehezebb fizikai munka, a lapátolás gépesítésében. új gépeket állítottak munkába és új technológiákat vezettek be ezek eredményes alkalmazásához. dorogon, ahol régebben úgy vélekedtek, hogy a víz és a nyomásviszonyok miatt nem lehet gépesíteni, már több mint nyolcvan rakodót használnak és a napokban teljesítették éves gépi rakodási tervüket. hasonló jó eredményt értek el oroszlányban, ahol az idén évi tervükön felül még 50.000 tonna szenet akarnak felrakni géppel. itt elsősorban az ajtay-féle kombájnok segítik a munkát. a legtöbb szenet a tatabányai bányákban rakták fel géppel. itt különösen jól beváltak a helyi mérnökök által szerkesztett kis páncélkaparók. ezeket a kamrafejtésekben közvetlenül a szénfal mellé helyezik és a szén mintegy 80 százalékát rájuk robbantják.

a megye bányavidékein az idén már a kitermelt szénnek több mint egynegyedét, csaknem másfélmillió tonnát, raktak fel géppel. ez azt jelenti, hogy másfél millió óra nehéz fizikai munkától mentesítették a bányászokat. /mti/

bb 15. megújuló terek szombathelyen

vid szf/te szb szf

1961. november 15.

a mind nagyobb idegenforgalmu szombathelyen szünet nélkül csinosítják a várost, rendezik a tereket, utcákat, városrészeket. az utóbbi időben különösen a terek rendezésére fordítottak gondot. a vasútállomás előtti éhen gyula teret például egészen újjáépítették, modern világítással látták el. új irányba fektették le a tereket átszelő villamosvonalat. jelenleg a burkolatát készítik az utépítők. új, modern tér van kialakulóban a marcius 15-e téri új lakótelepnél. a modern vonalú és színű lakóházak harmonikusan illeszkednek a tér képébe az ugyancsak merészvonalú, épülőfélben levő megyei művelődési és sportházzal együtt. megváltozott, modernebb lett a város főtere, a köztársaság tér is. sok üzletportálját rendezték neonfeliratokkal látták el, új, korszerű boltokat nyitottak a téren, vagy a meglevőket újjáalakították. a jövőben sor kerül az ady endre tér rendezésére is. /mti/

10.48

- 13 -

10- Zeli

bb 12, /uj növényfajtákat ... 1. folyt./ m

a vetésterület nagyarányú bővítése megfelelő talajművelési, műtrágyázási és vegyszeres gyomirtási módszereket, illetve normákat dolgoztak ki. egy másik új eljárás szerint a siló-kukorica közé rövid tenyészidejű csöveskukoricát vetnek, s így a zöldtakarmányt szemesterménnyel tudják javítani. a szibériai szüzföldeken egymásmelletti sorokba vetik a kukoricát és a hüvelyeseket. az ott jól bevált módszer európai alkalmazási lehetőségén most dolgoznak. az állomások egyrészt most kórtani részleggel is felszerelték, hogy már a kipróbálás során fokozzák az új fajták ellenállóképességét. azok az állomások, ahol feldolgozásra természetű növényekkel foglalkoznak, kis konzervipari berendezést kaptak, hogy a termékek minőségét fogyasztásra alkalmas formában vizsgálhassák.

az szkp 22. kongresszusának határozatai, az új program az eddigénél is gyorsabb fejlődést ír elő a növénytermesztés számára, s ez bizonyos új intézkedéseket igényel a fajtaminősítő bizottság munkájában is. meggyorsítják az új fajták elterjesztését, a vetőmagszaporítást már a végleges elismerés előtt megkezdik. a fajtakísérleti állomások egyrésze már eddig is ellátta a környező szovhozokat és kolhozokat az új fajták elitvetőmagjával, - most ezt a rendszert kiterjesztik az ország egész területére, elsősorban az újonnan meghódított szüzföldekre. a fajtakísérleti állomások többnyire szovhozokban és kolhozokban működnek, s ennek sok előnye van az új fajták, új módszerek gyors elterjedése szempontjából, de a tudományos munka színvonalának további emelése érdekében megkezdik az önálló fajtakísérleti állomások szervezését is.

a szovjet növényfajtakísérleti munka közvetett és közvetlen úton segítséget nyújt a magyar mezőgazdaságnak is. a kint járt magyar küldöttség például 75 új szovjet növényfajta behozatalát javasolta, közöttük a hazai viszonyoknak is jól megfelelő nagytermőképességű búzákat és kukoricákat, fehérjedús takarmánynövényeket és kiváló minőségű gyümölcsöket.

/mtl/

- 12 -

9.55

10- Zeli

bb 14. másfél millió óra nehéz fizikai munkától mentesítették az idén a komárom megyei bányászokat

vid tr szb ki

1961. november 15.

komárom megye három szénmedencéjében, tatabányán, dorogon és oroszlányon az idén jelentős eredményeket értek el a legnehezebb fizikai munka, a lapátolás gépesítésében. új gépeket állítottak munkába és új technológiákat vezettek be ezek eredményes alkalmazásához. dorogon, ahol régebben úgy vélekedtek, hogy a víz és a nyomásviszonyok miatt nem lehet gépesíteni, már több mint nyolcvan rakodót használnak és a napokban teljesítették éves gépi rakodási tervüket. hasonló jó eredményt értek el oroszlányban, ahol az idén évi tervükön felül még 50.000 tonna szenet akarnak felrakni géppel. itt elsősorban az ajtay-féle kombájnok segítik a munkát. a legtöbb szenet a tatabányai bányákban rakták fel géppel. itt különösen jól beváltak a helyi mérnökök által szerkesztett kis páncélkaparók. ezeket a kamrafejtésekben közvetlenül a szénfal mellé helyezik és a szén mintegy 80 százalékát rájuk robbantják.

a megye bányavidékein az idén már a kitermelt szénnek több mint egynegyedét, csaknem másfélmillió tonnát, raktak fel géppel. ez azt jelenti, hogy másfél millió óra nehéz fizikai munkától mentesítették a bányászokat. /mtl/

bb 15. megújuló terek szombathelyen

vid szf/te szb szf

1961. november 15.

a mind nagyobb idegenforgalmu szombathelyen szünet nélkül csinosítják a várost, rendezik a tereket, utcákat, városrészeket. az utóbbi időben különösen a terek rendezésére fordítottak gondot. a vasútállomás előtti éhen gyula teret például egészen újjáépítették, modern világítással látták el. új irányba fektették le a tereket átszelő villamosvonalat. jelenleg a burkolatát készítik az utépítők. új, modern tér van kialakulóban a marcius 15-e téri új lakótelepénél. a modern vonalú és színű lakóházak harmonikusan illeszkednek a tér képébe az ugyancsak merészvonalú, épülőfélben levő megyei művelődési és sportházzal együtt. megváltozott, modernebb lett a város főtere, a köztársaság tér is. sok üzlet portálját rendezték neonfeliratokkal látták el, új, korszerű boltokat nyitottak a téren, vagy a meglevőket újjáalakították. a jövőben sor kerül az ady endre tér rendezésére is. /mtl/

- 13 -

10.48

10- Zeli

bb 16. mezőgazdasági gyakorlati teleppel bővült a szegedi pedagógiai főiskola

via fm/ke szb fm

1961. november 15.

a szegedi pedagógiai főiskola modern mezőgazdasági gyakorlati teleppel bővült, amely a mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok tanszékének munkáját teszi eredményesebbé. korszerű előadóterem, tanári és tanulószoba, kertészeti gyakorló üzem, hajtatóház, hollandi házak segítik a biológiai-, földrajz- és mezőgazdaságtan szakos hallgatók gyakorlati képzését. a telep mintegy 800.000 forint értékű épületeinek létrehozását a főiskola hallgatói, valamint a szegedi ifjúsági város tanulói többszázezer forint értékű társadalmi munkával segítik. /mti/

--

bb 17. épségben maradt, négykilós mammutfogát találtak a tiszai homokjában

vid fm/ke szb fm

1961. november 15.

értékes régészeti lelettel, csaknem négykilós mammutfoggal, s egyéb ősszállat-maradványokkal gazdagodott a szegedi móra ferenc múzeum. tiszai kutatók találtak az érdekes állatcsontokat, amelyek a folyó homokjában szinte teljes épségben maradtak fenn. /mti/

--

bb 18. korszerű rendelőintézetet rendeznek be az enyingi volt csekonics-kastélyban

vid fm/ke szb fm

1961. november 15.

a fejér megyei tanács egészségügyi osztályának kezdeményezésére mintegy másfélmillió forintos beruházással átépítik az enyingi volt csekonics-kastélyt. a műemléképület átalakításán már javában dolgoznak és a jövő évben korszerű sztk-rendelőintézetet rendeznek be, amely a környék mintegy 35.000 lakosának egészségügyi ellátását biztosítja. a rendelő intézetben sebészeti, belgyógyászati, szemészeti, orr-fül-gége-szakrendelést, fogászatot, nőgyógyászatot, tüdő- és gyermekgyógyászatot létesítenek. röntgenállomás és mentőállomás is lesz majd az épületben. az utóbbi különösen azért fontos, mert a sürgős betegszállításokat jelenleg a székesfehérvári és a siófoki mentőállomások kocsijai bonyolítják le. /mti/

--

10.55

11.06

- 14 -

MAO

bb 19. megtelt az ország legnagyobb hűtőháza

vid tr szb ki

1961. november 15.

észak-magyarország hus, zöldsézelék és gyümölcsáru ellátásának megjavítására miskolcon 5 emeletes hűtőházat építettek, amelyet az elmúlt év novemberében adtak át. az új ételipari üzemben a vagonokban érkező árut megtisztítják, majd minusz 40 fokon gyorsfagyasztják és 20 fokos hidegen tárolják. a hűtőház mellett mirelit üzem is létesítettek, s abban ez évben fogtak hozzá a borsó, zöldbab, cseresznye, meggy, valamint más főzelék- és gyümölcsfélék feldolgozásához. ezekből mintegy 100 vagon tartósítottak és tárolnak a hűtőházban. az év második felében kezdték meg a félkészételek, reszelt- és rántottmáj, vagdalthus, s más húsáruk gyorsfagyasztását. január 1-ig 12 vagon félkész ételt tartósítanak. az ország legnagyobb hűtőháza egy év alatt teljesen megtelt. /mti/

--

bb 21. ez évben 4000 termelőszővetkezeti vezető és tag kereste fel a hajduszoboszlói egyetemi tangazdaságot. hasznos tanácsok az üzemszervezésre, az állattenyésztés és az öntözés legjobb módszereire

vid ká/j szb ká

1961. november 15.

a hajduszoboszlói egyetemi tangazdaság az egész környék gazdálkodására gyümölcsözően ható kapcsolatot alakított ki a termelőszővetkezetekkel. a korszerű mezőgazdasági üzemet ebben az évben 4000 termelőszővetkezeti vezető és tag kereste fel, akik hasznos tanácsokat kaptak az üzemszervezés, az állattenyésztés és az öntözés legjobb módszereire vonatkozóan. a segítségnyújtás azonban nem merült ki a módszerek bemutatásával. a gazdaság vezetői, szakemberei rendszeresen felkeresik a város hét termelőszővetkezetét, s a tervkészítéstől a zárszámadásig minden fontos munkánál elmondják véleményüket. rendkívül sok segítséget kaptak a közös gazdaságok a takarmányozáshoz is. hajduszoboszlón dolgozták ki a silókukorica termesztés és etetés legjobb módszereit, s ezeket az új eljárásokat már a szövetkezetek is alkalmazzák. a tangazdaság javaslatára ez évben először használják fel takarmányozásra a maglucerna liszté őrölt, s darával kevert pelyváját. ezzel mintegy 500 mázsa abrakot helyettesítenek. a tangazdaság és a termelőszővetkezetek kapcsolatának igen fontos láncszeme a vetőmag-termelés: ez évben 140 vagon kiváló minőségű vetőmagot adtak a termelőszővetkezeteknek a hajduszoboszlóiak. /mti/

--

2115

11,00

11.20

- 15 -

bb 20. olaszországból importált őszibarack-fákat szaporítanak el
balatonújhelyen

vid ká/j szb ká

1961. november 15.

a második öt éves terv időszakában a somogy megyei termelő-
szövetkezetek és állami gazdaságok 15.000 holdon telepítenek új
nagyüzemi gyümölcsöst, jórészt őszibarackot. mivel e gyümölcs-
fajtából nem áll rendelkezésre elegendő mennyiségű csemete, ezért
szaporító telepet állítanak fel. a balatonújhelyi állami gaz-
daság 5000, egyéves, olaszországból importált őszibarackfát ül-
tet el a 18 holdas szaporító telepen, s ezek a fák öt éves kortól
kezdve már évente félmillió alanyhoz elegendő szemzőveget szolgál-
tatnak. a szaporító telepet a későbbiekben 80 holdasra növelik és
ezzel ki tudják elégíteni a jelentkező igényeket. /mti/

bb 25. „guruló gyártócsarnok,, a téli szabadtéri munka könnyi-
tésére - négyszázezer betonoszlop készül az új szőlőtelepítések
részére baranyában

vid te szb ki

1961. november 15.

a pécsi cementáruiipari vállalat telepein a múlt évben kezdtek
meg a beton szőlőkarók gyártását. a betonkarókat az alföldi, ba-
laton-környéki és dél-dunántúli új szőlőtelepítéseknel használ-
ják fel. az idén már négyszázezer karó készítésére kapott megbí-
zatást a vállalat, s a jövő évi rendelés is hasonló mennyiségre
szól. a beton szőlőoszlopok jórészt a vállalat komlói telepén
állítják elő. az üzem igen ötletes módon felkészült arra, hogy
a csapadékos, hidegebb időben is gyárthassa a karókat. a szabadban
végzendő munka könnyítésére tömör gumikerekeken guruló gyártócsar-
nokot építenek, amelynek könnyűtetős szerkezete védi a dolgozókat
és a félkész terméket az időjárás viszontagságaitól. szakemberek
véleménye szerint ennek nagy hasznát veszik majd nyáron is, ami-
kor nemcsak a csapadéktól, hanem a tüző nap ártalmától is meg tud-
ják védeni a friss árut. a guruló csarnok ugyanis a szabadtéri gyár-
tótér egy-egy részéről csak akkor vonul tovább, amikor a víz és
az erős nap a terméknek már nem árt. /mti/

11,04 // 20

- 16 -

bb 22. ez évben 56 millió forint földjáraadékat fizetnek ki a
körös vidék termelőszövetkezetei

vid ká/j szb ká

1961. november 15.

a körös vidék termelőszövetkezeteiben a zárszámadás közeled-
tével gyakran kerül szóba a földjáraadék. az összesítések szerint
a békés megyei közös gazdaságok ez évben 50 millió forint kész-
pénzt fizetnek ki földjáraadékként, ezenkívül 6 millió forint ér-
téki kenyérgabonát és egyéb természetbeni járandóságot adnak ki,
főként a munkaképtelen, idős tagoknak. füzesgyarmaton, eleken,
ujkigyóson, gyomán a nagyterületű termelőszövetkezetek 500.000-
600.000 forint földjáraadékat fizetnek. /mti/

bb 26. kastélybóti iskola

vid fm/ke szb fm

1961. november 15.

hajdu-bihar megye községeiben még ebben az évben több kultu-
rális, oktatási intézményt adnak át rendeltetésének. a nyirmárton-
falvai határban elhagyottan állt esztendő óta a környék egykori
földbirtokosának kastélya. rövidesen a gyermekek veszik birtokuk-
ba: két általános iskolai tanterem épül ott részükre. később nap-
közi otthonnal is bővítik. berekböszörményben és esztáron a belső
munkákat végzik az új négytantermes iskolában. nyiradonyban és nyir-
acsádon már festik a tető alatt levő új kulturházat. a téglási új
szélesvásznú moziban ugyancsak még ebben az évben megkezdik a veti-
lést. /mti/

bb 29. több mint tízezer házi nyulát értékesítenek jövőre a tolna
megyei termelőszövetkezetek és tenyésztői társulások

vid ie szb ká

1961. november 15.

tolna megyében az idén foglalkoznak először szerződéses nyul-
tenyésztéssel: a szövetkezeti gazdák háztáji gazdaságaikból 4300
nyul szállítására kötöttek szerződést. az első kétezer darabot a
napokban adták át a kaposvári baromfi-feldolgozó vállalatnak,
ahonnan olaszországba és svájcba exportálják a nyulhus-konzervet.

a jól jövedelmező háztáji nyultenyésztés eddigi tapasztalatai
alapján most megalakult tolna megyében az első három tenyésztési
társulás. a kölesdi, a kajdacsí és a szedresi szövetkezeti gazdák
egy döntöttek, hogy a háztáji gazdaságukban tenyésztett nyulak ér-
tékesítésére közösen kötnek szerződést, s a jövő évre már több mint
ezer nyul szállítását vállalták. alakulóban van már néhány további
társulás is, s több termelőszövetkezet is foglalkozik a nyulte-
nyésztés tervével. így tolna megyében a jövő évre több mint tíz-
ezer házi nyul értékesítésére számítanak. /mti/

11,10

- 17 -

bb 23. ébresztő telefonon, naponta kétezerszer

i kf/kf/m/vg

1961. november 15.

a nyári szünet után ismét fellendült a forgalom a posta ébresztő szolgálatánál. az „ébredők”, sokévi gyakorlati tapasztalatai szerint ilyenkor ősszel ugyanis átmosabbak az emberek. a csúcsforgalom hajnali öt és fél hét óra között bonyolódik le. előfordul, hogy valaki hajnali 4 órakor kéri kelt-sék fel ötkor. egy-két olyan ügyfelük is akad, aki kétszer háromszor egymásután kér ébresztést, mert mint mondja egyszerre nem tud felébredni. 9-10 kezelőnk egyszerre két-három telefonkésztővel is dolgozik. sokszor a rövid másfél-kétóra alatt egész napi munkára való hívást bonyolítanak le.

az ébresztő szolgálat rémei a „hétalvók”, akik közül sokan a csengetés után nyugodtan fordulnak a másik oldalukra, majd később panaszkodnak a postán, hogy nem ébredtek fel időben. a budapesti ébresztő egyébként elkényeztette az előfizetőket. világszerte ugyanis háromszori-négyszeri csengetéssel teljesíti feladatát a szolgálat. az udvarias pesti kezelők türelmesen megvárják, amíg a hívott fél felveszi a hallgatót és jó reggelt kívánnak neki. rendszerint arról is meggyőződnek, hogy valóban felébredt-e a „cimzett”, van ugyanis sok olyan állandó ügyfelük, akiknek ébresztésére egész percet kell fordítani, beszélgetni kell vele míg felébred.

az első őszi hónap adatait figyelembe véve naponta több-százzal növekedett a forgalom. jelenteg már több mint kétezer előfizetőt ébresztenek reggelenkénti telefonon.
/mti/

bb 31. tizenöt év alatt háromezeröttszáz új lakás épít

vid/te/m/ki

1961. november 15.

Épít a felszabadulás utáni években - többi között a bolykói részen, a táncsics telepen - új városrészek, modern lakótelepek létesültek. a nyokban újabb négy - egyenként hat lakásos - szövetkezeti házba költöztek be a lakók. ezekkel együtt az utóbbi tizenöt évben - állami költségen és szövetkezeti összefogással 2.300, magánérdekből, illetve ötp kölcsön segítségével mintegy ezerkétszáz, vagyis összesen háromezeröttszáz új lakás épült borsod megye második legnagyobb városában.
/mti/

11, 18

1200

- 18 -

me

bb 24. szervezettebbé teszik az anyagutánpótlás, csökkentik a norma feletti készleteket - többszázmillió forint értékű „elfekvő”, áru kerül vissza a termelésbe

i sl/sze/m/ki.

1961. november 15.

az üzemek anyag- és alkatrész-ellátása az utóbbi években lényegesen megjavult, az anyagellátás megalapozottsága lehetővé teszi, hogy a második öt éves tervet is egyenletesen teljesít-hesse iparunk. még ma is előfordul azonban, hogy egyes gyáraknak hosszabb ideig kell várni bizonyos nyersanyagokra, félkészárú-ra, mert más üzemek ugyanezekből a cikkekből felesleges kész-leteket halmoznak fel. az állami ipar jelenleg is többszázmillió forint értékű olyan anyaggal és félkészárúval rendelkezik, amelyre hosszabb ideig nem lesz szüksége. ennek az áruhalmozásnak az országos tervhivatal véleménye szerint egyik fő oka, hogy a gyárak-nak egy része nem a tényleges igényeknek megfelelően, hanem tapasztalatai alapján rendeli az anyagot, s akkor sem mérsékli a rendelés mértékét, ha időközben újítások, ésszerűsítések révén csökkent egyes gyártmányok anyagigénye. gyakori eset, amikor selejt-re számítva egy-egy alkatrészről a szükségesnél többet készítenek, s a többletet esetleg csak évek múlva tudják felhasználni.

ezek a felesleges készletek nagyrészt a központi gazdálko-dás alá nem vont cikkekből adódnak, s a minisztériumok közbe-lépésére legtöbb helyen már megkezdődött a készletek értékesi-tése. a jövőben nemcsak a büntető kamatoktól mentesülnek azok a vállalatok, amelyek nem tárolnak felesleges árut, hanem bizonyos anyagi előnyökhöz is jutnak abban az esetben, ha tartalékaikat értékesítik, vagy a terv teljesítéséhez felhasználják. máris nagy-értékű anyagot és félkészárut ajánlott fel a klement gott-wald villamosági gyár, a ganz mávág, a fémszerelvényárugyár, továbbá a nehézipar több üzeme. a kohó- és gépiparban az idén négy-tíz százalékkal csökkentik a raktárkészleteket.

a központi gazdálkodás alá vont anyagokból felesleggel nem rendelkeznek ugyan a vállalatok, itt is sok azonban a visz-szásság. nem felelnek meg például a követelményeknek azok az időnormák, amelyekkel még 1954-ben megszabták, hogy egy-egy anyag-feleségből hány hónapra szóló tartalékkal rendelkezhetnek a vál-lalatok. a néhol túlzottan laza időnormák miatt olyan anyagokat is leköt egyik-másik vállalat, amely_ekre csak hat-hét hónap múlva lesz szükség. tervezőszerveink minden tőlük telhető segítséget igyekeznek megadni ahhoz, hogy a vállalatok biztonsági okokból ne kényszerüljenek a szükségesnél több áru tárolására.

/folyt. köv./

11,25
12,47

- 19 -

me

bb 23. ébresztő telefonon, naponta kétezerszer

i kf/kf/m/vg

1961. november 15.

a nyári szünet után ismét fellendült a forgalom a posta ébresztő szolgálatánál. az „ébredők”, sokévi gyakorlati tapasztalatai szerint ilyenkor ősszel ugyanis átmosabbak az emberek. a csúcsforgalom hajnali öt és fél hét óra között bonyolódik le. előfordul, hogy valaki hajnali 4 órakor kéri keltés fel őt. egy-két olyan ügyfelük is akad, aki kétszer háromszor egymásután kér ébresztést, mert mint mondja egyszerre nem tud felébredni. 9-10 kezelő egységre két-három telefonkészenléttel is dolgozik. sokszor a rövid másfél-kétóra alatt egész napi munkára való hívást bonyolítanak le.

az ébresztő szolgálat rémei a „hétalvók”, akik közül sokan a csengetés után nyugodtan fordulnak a másik oldalukra, majd később panaszolják a postán, hogy nem ébresztették őket időben. a budapesti ébresztő egyébként elkényeztette az előfizetőket. világszerte ugyanis háromszori-négyszeri csengetéssel teljesíti feladatát a szolgálat. az udvarias pesti kezelők türelmesen megvárják, amíg a hívott fél felveszi a hallgatót és jó reggelt kívánnak neki. rendszerint arról is meggyőződnek, hogy valóban felébredt-e a „címzett”. van ugyanis sok olyan állandó ügyfelük, akiknek ébresztésére egész percet kell fordítani, beszélgetni kell vele míg felébred.

az első őszi hónap adatait figyelembe véve naponta több százal növekedett a forgalom. jelenleg már több mint kétezer előfizetőt ébresztenek reggelként telefonon.

/mti/

bb 31. tizenöt év alatt háromezeröttszáz új lakás épült Ózdon

vid/te/m/ki

1961. november 15.

Ózdon a felszabadulás utáni években - többi között a bolyoki részen, a táncsics telepen - új városrészek, modern lakótelepek létesültek. a napokban újabb négy - egyenként hat lakásos - szövetkezeti házba költöztek be a lakók. ezekkel együtt az utóbbi tizenöt évben - állami költségen és szövetkezeti összefogással 2.300, magánerejűből, illetve ötp. költségen segítségével mintegy ezerkétszáz, vagyis összesen háromezeröttszáz új lakás épült borsod megye második legnagyobb városában.

/mti/

11, 18

1200

- 18 -

Meg

bb 24. szervezettebbé teszik az anyagutánpótlás, csökkentik a norma feletti készleteket - több százmillió forint értékű „elfekvő”, áru kerül vissza a termelésbe

i sl/sze/m/ki.

1961. november 15.

az üzemek anyag- és alkatrész-ellátása az utóbbi években lényegesen megjavult, az anyagellátás megalapozottsága lehetővé teszi, hogy a második öt éves tervet is egyenletesen teljesíthesse iparunk. még ma is előfordul azonban, hogy egyes gyáraknak hosszabb ideig kell várni bizonyos nyersanyagokra, félkészárúkra, mert más üzemek ugyanezekből a cikkekből felesleges készleteket halmoznak fel. az állami ipar jelenleg is több százmillió forint értékű olyan anyaggal és félkészárúval rendelkezik, amelyre hosszabb ideig nem lesz szüksége. ennek az áruhalmozásnak az országos tervhivatal véleménye szerint egyik fő oka, hogy a gyáraknak egy része nem a tényleges igényeknek megfelelően, hanem tapasztalatai alapján rendel az anyagot, s akkor sem mérsékli a rendelés mértékét, ha időközben újítások, ésszerűsítések révén csökkent egyes gyártmányok anyagigénye. gyakori eset, amikor selejtre számítva egy-egy alkatrészről a szükségesnél többet készítenek, s a többletet esetleg csak évek múlva tudják felhasználni.

ezek a felesleges készletek nagyrészt a központi gazdálkodás alá nem vont cikkekből adódnak, s a minisztériumok közbe lépésére legtöbb helyen már megkezdődött a készletek értékesítése. a jövőben nemcsak a büntető kamatoktól mentesülnek azok a vállalatok, amelyek nem tárolnak felesleges árut, hanem bizonyos anyagi előnyökhöz is jutnak abban az esetben, ha tartalékaikat értékesítik, vagy a terv teljesítéséhez felhasználják. máris nagy értékű anyagot és félkészárut ajánlott fel a klement gottwald villamosági gyár, a ganz mávág, a fémszerelvénygyár, továbbá a nehézipar több üzeme. a kohó- és gépiparban az idén négy-tíz százalékkal csökkentik a raktárkészleteket.

a központi gazdálkodás alá vont anyagokból felesleggel nem rendelkezők ugyan a vállalatok, itt is sok azonban a visszasság. nem felelnek meg például a követelményeknek azok az időnormák, amelyekkel még 1954-ben megszabták, hogy egy-egy anyag- feleségből hány hónapra szóló tartalékkal rendelkezhetnek a vállalatok. a néhol túlzottan laza időnormák miatt olyan anyagokat is leköt egyik-másik vállalat, amelyekre csak hat-hét hónap múlva lesz szükség. tervezőszerveink minden tőlük telhető segítséget igyekeznek megadni ahhoz, hogy a vállalatok biztonsági okokból ne kényszerüljenek a szükségesnél több áru tárolására.

/folyt. köv./

11,25
12,47

- 19 -

Meg

bb 24. /szervezettebbé ... 1. folyt./ m

a gyárak ugyanis rendszerint a szükségesnél jóval több anyagot rendelnek abban az esetben, ha még a terv részleteinek megismerése előtt fel kell adniuk rendelésüket. a kohászati értékesítő vállalat a korszerű adatfeldolgozás megszerzésével az utóbbi időben, körülbelül két héttel elhalasztotta az anyagigények beadásának határidejét, s a programozás gyorsításától további eredmények várhatók. sokat javíthat a helyzeten az anyagutánpótlás helyesebb megszervezése is. a jelenlegi gyakorlat szerint a rendelő nem kötheti ki, hogy az alapanyaggyártó üzem a negyedévek melyik szakában köteles szállítani az árut, s a negyedéveleji szükségletét csak akkor látja biztosítva, ha tartalékokkal rendelkezik. illetékes szerveink most szakbizottságokat hoztak létre, amelyek az anyagutánpótlás szervezettségének javítására dolgoznak ki javaslatokat, s a javaslatok alapján a jövő év közepén a gazdasági bizottság megfelelő intézkedéseket hoz. mindenekelőtt azt akarják elérni, hogy az alapanyaggyártó üzemek ne a negyedév végén, hanem a szükségletnek megfelelően ütemesen szállítsák az árut.

az országos tervhivatal egyébként figyelemmel kíséri a központi gazdálkodás alá vont anyagkészletek alakulását, s ha norma feletti készleteket talál, azonnal intézkedik. ebben az évben mintegy kétszázmillió forint értékű norma feletti készlet hasznosítására kötelezték a vállalatokat, s ehelyett több, mint négyszázmillió forint értékű anyagot szabadítottak fel az üzemek.
/mti/

bb 33. mintegy három- és félmillió forint értékű támogatás a szabolcsi művelődési otthonoknak

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 15.

a művelődésügyi minisztérium és a szabolcs-szatmár megyei tanács mintegy három- és félmillió forinttal támogatja a falusi művelődési otthonokat. többek között 7.000 széket, 58 irodai szekrényt, 116 kisebb-nagyobb asztalt, 4.000 méter szin-padi függönyanyagot vásároltak a művelődési otthonok számára.
/mti/

11,30

12,41

- 20 -

MQ

bb 28. tíz újabb tsz művelődési otthon a viharsarki községekben

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 15.

fűzesgyarmaton a vörös csillag és az aranykalász tsz nemrég együttes kezelésbe vette át a községi művelődési házat. a két nagyobb tsz tagságának hozzájárulásával a művelődési házat a szövetkezetek tartják fenn, ők viselik működési költségeit. a kezdeményezés sikeresen bevált, azóta a községi művelődési ház irányítója és fellendítője mindkét termelőszövetkezet kulturális életének.

a fűzesgyarmati példa meggyeserte figyelmet keltett a termelőszövetkezeti községekben. a négy nemzetiségű eleken például több tízezer forint támogatást kapott a hunyadi jános művelődési otthon a lenin tsz-től. viszonzásul a művelődési otthon rendszeresen segíti a tsz-tagok művelődését és szórakozását, állandó kulturális programról gondoskodik részükre, klubjában és szakkörökben kedve szerint tölti idejét a parasztság, bontakoztatja tehetségét az ifjúság.

hasonló tervek foglalkoztatják a kondorosi, a tótkomlói és más községbeli vezetőket, termelőszövetkezeteket is. sokfelé követik a fűzesgyarmatiak példáját, újévtől kezdve a megye tíz falujában a termelőszövetkezetek lesznek a községi művelődési otthon gazdái. így szilárd anyagi alapot teremtenek a művelődési otthonokban a szövetkezeti parasztság művelődésére.
/mti/

bb 34. többszáz falusi gyermek naponta autóbusszal jár iskolába vas megyében

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 15.

a vas megyei körzeti iskolákba ma már egyre több gyerek utazik autóbusszal. huszonegy útvonalon mintegy félezer felsőtagozatos általános iskolás jár falujából autóbusszal a körzeti iskolába és haza.

a megyében tovább fejlesztik a körzeti iskola rendszert, tehát még több diák jó közlekedését is biztosítják. több bekötőt megjavítását és hidak helyreállítását is tervezik. jelenleg ugyanis több helyen a rossz utak akadályozzák a diák-autóbuszjáratok üzembehelyezését, illetve sűrítését. ahol nincs lehetőség autóbuszjárat indítására, ott az állami gazdaságok, szövetkezetek saját járműveiken viszik a gyerekeket iskolába, illetve haza.
/mti/

11.35

12.50

- 21 -

MQ

bb 27. munkás-művész találkozók miskolcon

vid fm/ke szb fm

1961. november 15.

a miskolci nemzeti színház vezetői is művészei szoros baráti kapcsolatot építettek ki a nagyüzemek és a falvak dolgozóival. az idei évadban csaknem 8.000-en vásároltak színházbérletet, s közülük 700-an vidéki dolgozók. vannak olyan községek, - mint például szirmabesenyő - ahonnan egy-egy előadásra 120-an utaznak a színházba. így esténként valóságos autóbuszkaravánok állnak a színház környező utcákban. rudolftelepről például egyik vasárnap 60 bérlettulajdonos bányász utazott miskolcra. délután a kamara színházban a szeress belém című vígjátéknak, este a nagyszínházban a shakespeare: windsori víg nők című előadásának tapsoltak. a két előadás között megtekintették a színház technikai berendezéseit.

a szocialista brigádok is rendszeresen látogatják a színház előadásait. a brigádok többsége bérletet vásárolt, s több találkozót is rendeznek a művészekkel. legutóbb németh józsef dimávag gépyári héttagú szocialista lakatos-brigádja szalonnasütésre hívta meg a művészeket. a hangulatos avasi estén a dolgozók elmondták észrevételeiket az idén látott előadásokról, a művészek pedig további terveiket ismertették. a színház művészei számos intézménnyel kötöttek szocialista szerződést. a miskolci nehézipari műszaki egyetem művészeti csoportjának munkáját a színház fiatal rendezője, léner péter segíti. az egyetemisták találkozót szerveznek a művészekkel és közösen vitatják meg a bemutatott színmű értékeit, niányosságait. az év végéig a színészek még több üzemet keresnek fel, hogy megismerjék a dolgozók munkáját és meghívják őket az előadásokra. /mti/

bb 30. másodszer is termést hozott egy szőlőtőke nyiregyházán

vid ká/j szb ká

1961. november 15.

nyiregyházán, az egyik nyirfa utcai kertben másodszer is termést hozott egy korán érő, francia szőlőfajta tőkéje. a szüret után a szőlővesszőkön újabb fürtök képződtek, s azok mostanára már be is értek. a fürtökön a szemek valamivel kisebbek, mint az első termésé. /mti/

11,42

12,00

- 22 -

bb 32. kísérletek kezdődtek a magyar liba tojáshozamának
novelésére az élelmezésügyi minisztérium rácalmási tenyésztelapén

1961. november 15.

1 tó/tr szb vg

a libamáj igen keresett cikk a nemzetközi piacon. mennyiségben a második, a máj minőségének tekintetében azonban magyarországon az első helyen áll a világon. az élelmezésügyi minisztérium külföldi libafajtaival kísérleteket kezdett a rácalmási tenyésztelapén a magyar liba minőségének további javítására. a keresztezést úgy hajtják végre, hogy az utódokban megmaradjanak a magyar ludfajta értékes tulajdonságai, viszont növekedjen a tojáshozam. a kísérletek első lépéseként a rácalmási telapén felnevelték a napos korában behozott libákat, kialakították a törzseket, más részüket pedig kihelyezték a nagy libatömési hagyományokkal rendelkező kiskunfélegyháza környékére. az első tömési kísérletek igen kedvező eredménnyel most fejeződtek be.

a kiskunfélegyháza környékén működő termelőszövetkezetekben tovább folytatják a kísérleteket, amelyektől azt várják, hogy a keresztezés útján kialakult törzsekből gazdaságossá válik a nagyüzemi libatenyészetek meghonosítása. /mti/

12.45

- 23 -

mo

bb 35. időjárás-jelentés

tm szb

1961. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti november 15-én, szerdán 13 órakor:

hűvösebb idő

európában ma reggel általában felhős, párás, az északi államok kivételével csendes volt az idő. norvégia nyugati felében, románia területén és az alpesek térségében többfelé esett az eső. kelet- és észak-európa nagy részén havazások voltak, s a hőmérséklet ott általában mínusz 3-15 fok között volt. hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű esővel. néhány helyen hosszabb ideig tartó köd keletkezett. a nap általában 5-8 órán keresztül sütött. a hőmérséklet a nap folyamán az északi megyékben 11-13, az ország többi részében 13-17 fokig emelkedett, ma hajnalban északon 1-3, máshol 3-8 fokig süllyedt. az északi részek egy-két helyén gyenge talajmenti fagy volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 9.9 fok volt, 4.7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen kevés eső. reggel és délelőtt párás idő. mérsékelt északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-6 fok között, néhány helyen gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 6-10 fok között.

a duna vízállása ma reggel: 226 centiméter. /mtl/

13.30

- 24 -

bb 36. tanácskozás a falusi művelődési munkáról

t ms szb sr

1961. november 15.

szerdán, a központi pedagógus továbbképző intézetben tanácskozás kezdődött a falusi művelődési munkáról. a tanácskozáson megjelent dr. orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, ilku pál művelődésügyi miniszter, tömpe istván, a földművelésügyi miniszter első helyettese, lugossy jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, várnai ferenc, a kisz központi bizottság titkára. nagy számban vettek részt az értekezleten a falu művelődésügyével foglalkozó párt és tanácsi vezetők, a társadalmi és tömegszervezetek és a kulturális intézmények képviselői.

aczel györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese bevezetőjében elmondotta, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezése nemcsak nagyobb lehetőségeket nyújt a falu kulturájának növelésére, hanem parancsolóan meg is követeli azt. a művelődési munka eddigi tapasztalatai lehetővé teszik, hogy a napi feladatokon kívül, a további fejlődés alapjait is lerakhassuk.

- figyelembe kell venni - folytatta -, hogy országunk fejlődése és a mezőgazdaság szocialista átszervezése alapvetően megváltoztatta a falu helyzetét és lakosságának összetételét. a falusiak művelődési és szórakozási igényei állandóan fokozódnak, s a kulturális szórakozási és művelődési lehetőségek megteremtéséhez társadalmi összefogás szükséges.

a továbbiakban rámutatott, hogy a falusi értelmiség számban és színvonalban is jelentősen gyarapodott. ha a falu értelmiségét, - a pedagógusok mellett az agronómusokat és állatorvosokat, a gépművelők szakembereit munkájuknak és érdeklődésüknek megfelelően be tudjuk kapcsolni a falu művelődésébe, ez nemcsak a parasztság számára jelent majd előnyt, hanem kihatással lesz az értelmiség megbecsülésére, fejlődésére is.

ezután arról szólt, hogy a dolgozó parasztság érdeklődése rendkívül sokoldalú. 1961-ben 94 ezren jelentkeztek az általános és középiskolák esti és levelező tagozataira, valamint a kihelyezett technikumokba. az ezüstkalászos tanfolyamok három évfolyamára, összesen 45 ezren iratkoztak be és 30 ezren hallgatják a tsz-akadémiák előadásait. a mezőgazdasági ismeretterjesztő munka fontos feladata, hogy megismertesse és megszerettesse az új fejlett termelési kultúrát és kialakítsa a nagyüzemi szemléletet. a szakoktatás komplex feladat és csak a társadalom összefogásával oldható meg. a művelődésügyi minisztérium feladata a szervezés, az alapok megteremtése: szakmai tartalommal a mezőgazdasági szakemberek tölthetik meg a különböző tanfolyamokat, előadásokat, hangsúlyozta: az oktatásnál az eddiginél jobban vegyék igénybe a filmet és egyéb szemléltető eszközöket.

a beszámolót élénk vita követte.
/folyt.köv./

14.38

15. - *Leli*

- 25 -

bb 37. az idén 700 különféle gazdasági létesítménnyel gyarapodnak a baranyai termelőszövetkezetek

vid ká/j szb ká

1961. november 15.

szerdán ülést tartott a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága, amelyen a termelőszövetkezeti beruházások helyzetét tárgyalták meg. megállapították többek között, hogy a lényegesen megnövekedett feladatok ellenére a kivitelezés jobb ütemben halad, mint tavaly. az építő vállalatok elismerést érdemelnek a termelőszövetkezeteknek nyújtott segítségért. különösen ott dolgoztak jó eredménnyel, ahol már a múlt év végén előkészítették az építkezéshez szükséges anyagokat, s így már kora tavasszal hozzáláthattak az építkezéshez. többhelyütt az istállókat és sertéshizlaldákat határidő előtt készítették el. az építő vállalatok és a termelőszövetkezeti brigádok együttesen 700 különféle gazdasági épületet hoznak tető alá az idén baranya megye közös gazdaságaiban. /mti/

bb 38. szedik a téli káposztát szabolcsban

vid ká/j szb ká

1961. november 15.

szabolcs-szatmár megyében demecser, kék, pátroha, gégeny, valamint az ecsedi-láp környékén megkezdtek a téli káposzta betakarítását. ezen a vidéken több mint 800 holdon terem a téli káposzta, s a termelőszövetkezetek a termés nagyrészeire szerződést kötöttek. az aszályos időjárás a káposztának sem kedvezett, s ezért a szokásos 100-120 mázsa helyett holdanként csak 50 mázsát szednek fel. a hazai szükségletet előreláthatólag még így is kielégítik. a szerződéssel lekötött káposztát a termelőszövetkezetek a helyszínen tárolják, és a jelentkező igényeknek megfelelően szállítják majd a fogyasztóknak. /mti/

bb 39. tavaszi pirosretek ősszel

vid ká/j szb ká

1961. november 15.

csongrád megye nagy „zöldséges kertjében... szentesen, a termelőszövetkezetek kertészeiben az ilyenkor kihasználatlan palántágyakba hónaposretek vetettek. a hosszú ősz kedvezett az üvegablakok alatt gyorsan fejlődő primórnek, s a szentesi új barázda és a rákóczi, valamint a fábiánsebestyéni kinizsi termelőszövetkezetben már több mint 300.000 csomóra való tavaszi retek piroslik. az első szállítmányt, 20.000 csomót kedden indították utnak a német demokratikus köztársaságba. /mti/

14.43

15- Zseli

- 26 -

bb 50. szocialista bányászbrigádok klubja alakult tatabányán

vid te-lm ki

1961. november 15.

a tatabányai bányákban már 49 szocialista brigád dolgozik, és 94 csapat több mint kilencszáz tagja versenyez a megtisztelő címért. kezdeményezésükre a napokban megalakították a dózsa bányász művelődési házban a szocialista brigádok klubját. itt beszélnek majd meg tapasztalataikat, közösen tanulnak és brigádvezetői tanácskozásokat tartanak. műsoros családi összejöveteleket is rendeznek. /mti/

bb 54. sikerrel zárult a diósgyőri munkásképzőművészek kiállítása

vid fm/ke-lm fm

1961. november 15.

a lenin kohászati művek bartók béla művelődési házában és a diósgyőri gépgyárak színvölgyi művelődési otthonában több mint 70 kohászati és gépgyári dolgozó foglalkozik rendszeresen képzőművészettel. a két művelődési ház képzőművész-szakkörének tagjai kiállítást rendeztek műveikből a vasgyári filmszínház könyvtártermében. a szerdán zárult kiállítást, - amelyen mintegy 100 - főként a munkáséletet ábrázoló festményt és 10 szobrot mutattak be, - több mint ezren tekintették meg egy hét alatt.

a legsikerültebb tíz festményt a kiállító a miskolcon épülő új szakszervezeti székház díszítésére ajánlották fel. /mti/

bb 58. ortutay gyula távirata a finn nép demokratikus szövetségéhez

k 99-lm fm

1961. november 15.

ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára táviratot intézett a finn nép demokratikus szövetségéhez, amelyben részvétét fejezte ki yrjü emme, a szövetség főtitkárának elhunytá alkalmából. /mti/

- 27 -

17.30
Krk

bb 40. meghalt solthy györgy színész

j szb sr

1961. november 15.

solthy györgy színész, a madách színház tagja, hosszú betegség után elhunyt. /mti/

..-

bb 41. melis györgy operaénekes

küm/te/vl

1961. november 15.

nemrégiben érkezett haza brüsszelből, ahol hét alkalommal kirobbanó sikerrel lépett fel mozart don juan című operájának címszerepében. a belga sajtó - így többek közt a derniere heure, a la libre belge, a le soir, a de standaard és a drapeau rouge - egyöntetű elragadtatással emlékezik meg melis györgy nagyszerű művészi teljesítményéről. /mti/

..-

bb 42. megkezdődött az utolsó három vas megyei falu villamosítása

vid sze/vl ki

1961. november 15.

már csak három faluban ég petróleumlámpa vas megyében, de már itt sem sokáig, mert mindhárom helységben - gödörházán, veleméren és csipkerekén - megkezdték a villanyszerelést. egy hónap múlva készülnek el a munkákkal, s ezzel befejeződik vas megye falvainak villamosítása. a három falu lakói társadalmi munkával segítik a szerelőket. /mti/

..-

- 28 -

14.53

15.01 Zeli

bb 44. ebben az évben is tovább növekedett az ibusz belföldi és külföldi forgalma - sajtótájékoztató a magyar sajtó házában

t tz/gg/vl ki

1961. november 15.

szerdán a magyar sajtó házában lánczos jános, az ibusz vezérigazgatója tájékoztatta az újságírókat az ibusz idei munkájáról.

elmondotta, hogy az ibusz által lebonyolított belső utazások és külföldi idegenforgalom ebben az évben is tovább fejlődött. megnőtt a falusi dolgozók utazási kedve, egy év alatt több mint százézer falusi utazott az ország területén belül és csaknem hatszáz jutottak ki külföldre.

az ibusz autóbuszai a tavalyi 31.500-zal szemben ebben az évben eddig csaknem 44.000 napon át voltak uton, összesen több mint 5.4 millió kilométert tettek meg -majdnem egymillió kilométerrel többet, mint tavaly ugyanebben az időszakban - és kerekén 1.700.000 kirándulót szállítottak, körülbelül félmillióval többet, mint az elmúlt évben.

ezekben az utazásokban egyre nagyobb számban vettek részt az üzemi, sőt az egyes szakszervezetek által szervezett nyugdíjas csoportok is. nagy sikerűk volt az országjáró, a színházlátogató, a disznótoros és a budapesti városnéző járatoknak. sok autóbuszos kirándulást szerveztek külön az iskolai tanulók számára is.

az idén eddig 305 hétvégi különvonat 190.000 utast szállított a balaton mellé és az ország más tájaira, különhajók 68 alkalommal indultak a duna környék érdekesebb vidékeire.

több mint 22.000-en csaknem 180.000 napon át vették igénybe 66 község több mint 2000 szobájának fizetővendég-ellátását. az aggteteki bartlang látogatóinak száma már október végéig meghaladta a 110.000-et.

eddig az idén 80 nagyobb nemzetközi kongresszusra hozta be az országba az ibusz a külföldieket, a szilveszteri nemzetközi bátra pedig mégis csaknem 1000-an jelentkeztek a baráti országokból.

/folyt.köv./

15.24

15.24

207

bb 44. /ebben az évben ... 1. folyt./ vl

egyébként is jelentős mértékben növekedett a nemzetközi idegenforgalom. a szocialista országokba az év első kilenc hónapjában több mint 52.000 magyar turista látogatott el - körülbelül 16.000-rel több, mint tavaly ugyanebben az időszakban - a hozzánk érkezett baráti vendégek száma meghaladta a 75.000-et. ez a szám mintegy 25.000 főnyi emelkedést mutat az elmúlt év első kilenc hónapjához képest. a kölcsönös forgalom az idén is legnagyobb mértékű volt csehszlovákiával. ugrás-szerűen növekedett a német demokratikus köztársaságban járt magyar turisták száma is.

a nyugati országokból körülbelül kétszerannyi kirándulót láttunk vendégül eddig, mint tavaly az első háromnegyedévben, és jelentősen növekedett a kapitalista országokban megfordult magyar turisták száma.

a jövő év terveiről szólva Lánosz János elmondotta, az eddigi tervek azt mutatják, hogy a fejlődés a következő évben sem áll meg, sőt feltehetően az eddigiekhez hasonló ütemben fokozódik tovább az ibusz bel- és külföldi forgalma. /mti/

bb 43. bontják az utolsó földszintes házat a szolnoki kossuth téren

vid te/vl ki

1961. november 15.

szolnok központjának, a kossuth-térnek, a rendezése tavaly kezdődött meg. az összhangot rontó egy-két apró földszintes ház helyén azóta már két modern bérpalota épül - összesen százhat lakással. most a tér utolsó földszintes épületének, az 1820-ban épült háznak a bontása is megkezdődött. helyén 1963-ig hetven lakásos háztömböt építenek, amely a tér egyik legnagyobb épülete lesz. /mti/

15.32

15.41

Z. el

- 30 -

bb 45. budapesten minden negyedik család a patyolatnál mosatja fehérneműjét - országos mosodai és vegytisztítóipari szakmai tanácskozás kezdődött

t sz/sze/s vg 1961. november 15.

a mosónői mesterség ugyszólván megszűnt, helyette új iparág, a mosóda- és vegytisztítóipar alakult ki, amelynek képviselői számára szerdán kétnapos országos tanácskozás kezdődött budapesten, az újvárosháza dísztermében. horváth gyula könnyűipari miniszterhelyettes megnyitó beszédében elmondotta, hogy mind a városi, mind a falusi lakosság körében egyre többen veszik igénybe a patyolat-váltókat, illetve a vegytisztító szövetkezeteket. üzemekben évente 200.000 mázsa ruhamenőt mosnak és két- és félmillió ruhadarabot festenek, tisztítanak. fontos követelmény, a munka minőségének javítása és a határidők megrövidítése. ennek eléréséhez a szaktudás fejlesztésén kívül az üzemek bővítése, illetve újabb építése szükséges. öt éves tervünk időszakában budapesten, pécsen, győrött épül új mosoda és 15 nagyteljesítményű vegytisztító gépet is szereznek be külföldről.

szücs ferenc, a fővárosi patyolat igazgatója érdekes összehasonlítást ismertetett arról, hogyan válik mind népszerűbbé a mosodai szolgáltatás hazánkban és külföldön. budapesten például minden negyedik háziasszony már a patyolatnál mosatja a család fehérneműjét. nyolcszor annyi ruhát mosnak, mint 12 évvel ezelőtt. havonta budapesten 250.000 - 300.000 -en veszik igénybe a patyolat szolgáltatásait. egy lakosra számítva egy évben négy és fél kiló ruhát mosnak, ez a mennyiség az ndk-ban már hat és fél kiló. kiszámították, hogy négytagú család számára a ruhanemű tisztításánál a mosás 11 órát, a vasalás 26 órát vesz igénybe havonta, s mindezt a patyolatnál nemhogy könnyebben, de jóval olcsóbban is végzik el. új vegyszereket használnak és új technológiát alakítottak ki, s így száz mosást tudnak garantálni anélkül, hogy a ruha tönkremenne. a mosás idejét 90 - 110 percről 60 percre csökkentették, s ezáltal kiméldik a textil. a legnépszerűbb szolgáltatási forma a „szekrénykész”, kilós mosás, a zsákos gyorsmosás viszonylag jóval kevesebb, mert otthon még a szárítással, vasalással sokat kell bajlódni a háziasszonyoknak.

/folyt.köv./

15.40

15.41 Z. el

- 31 -

bb-45./ budapesten.../ 1.folyt.s

a tanácskozáson megvitatták, milyen feladatok hárulnak a helyi tanácsokra a szolgáltató ipar fejlesztésére. elmondták, hogyan kell kezelni a szintetikus szálak tartalmú textilákat. kérték az ipar képviselőit, bocsássák rendelkezésükre a kezelési utasításokat, hogy ne forduljon elő az, amire már volt példa, hogy elolvadt a vasaló alatt a ruha.

a vegytisztító ipar szakemberei szoros kapcsolatot alakítanak ki a tudományos intézetekkel. a szakmai tanácskozáson is résztvettek a kutatóintézetek és a műszaki egyetem képviselői, dr. csürös zoltán akadémikus, az iparág elméleti kutatási kérdéseiről, dr. holló jános műszaki egyetemi tanár a mosodaipari keményítés problémáiról tartott előadást.
/mt1 /

--

bb 48. november 24-én tanácsülésein vitatják meg a főváros 1962. évi költségvetését - a szabálysértésekről, az új tanév eredményeiről, feladatairól tárgyalt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t zs/tr/s fm 1961. november 15.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén foglalkozott a következő tanácsülés előkészítésével. a tanácsülést november 24-re, péntekre hívják össze, ezen megvitatják a főváros jövő évi költségvetését, a csatornázásról szóló rendelet-tervezetet és több más, időszerű kérdést.

a végrehajtó bizottság ezután a budapesti szabálysértési ügyek, eljárások eddigi tapasztalataival foglalkozott. megállapította, hogy évente körülbelül 40.000 szabálysértési feljelentés érkezik a kerületi tanácsokhoz. a szabálysértések száma ugyan nem csökkent, - állapították meg - a főváros lakóinak állampolgári fegyelme azonban észrevehetően javult. az ügyforgalom azért éri el az előzőévek színvonalát, mert az iparban, a kereskedelemben, az egészségügy, a köztisztaság, stb. területén a tavalyinál, tavalyelőttinél jóval szigorubb és rendszeresebb az ellenőrzés.

/folyt.köv./
15.45

- 32 -

15.45
Zell

bb.48. 5 november 24-én.../ 1.folyt.s

gyakran rónak ki pénzbírságot a tanácsok a tisztasági előírások megszegéséért, s viszonylag még mindig sok az ételmiszerhamisítás. a vendéglátóiparban az italokkal, a fekete-kávéval, nyáron a fagyalttal, a piacokon az őstermelők körében pedig a tejtermékekkel fordulnak elő gyakran visszaélések. kevesen tudják, hogy szabálysértésnek számít az is, ha a szülők nem gondoskodnak tanulókorban gyermekük iskolázásáért. ilyen szabálysértés miatt 1960-ban csaknem ezer eljárást indítottak. a tanácsok a jövőben is figyelemmel kísérik az iskolakötelezettség teljesítését, megvizsgálják, mi okozza a gyerekek mulasztását, s ha szükséges, ezeket az ügyeket további intézkedésre a gyámügyi hatóságoknak adják át.

a szabálysértési ügyekkel kapcsolatban egyébként érdekes „ujtást”, is terveznek a tanácsok: fővárosszerte tanácstagokat, lakóbizottsági elnököket és tagokat, és más társadalmi munkásokat vonnak be a szabálysértési feljelentések kivizsgálásába, az eljárások lebonyolításába.

az oktatási osztály az idei tanév eddigi eredményeiről és a további feladatokról terjesztett elő jelentést. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a budapesti tanintézetekre az idén nagy feladatok várnak, mert az iskolákban minden eddigi tanévhez viszonyítva magasabb a tanulólétszám. az általános iskolákba több mint 215 ezer, a középiskolákba csaknem 55 ezer, az óvodákba 34 ezer gyermeket irattak be, a napköziotthonokban pedig 40.000 gyermeket kell elhelyezni. az elmúlt hónapokban sokmillió forintot költöttek az oktatási hálózat bővítésére, s összesen 52 általános iskolai és 71 középiskolai új osztálytermet nyitottak meg. a napköziotthonokban csökkentették a zsúfoltságot - a javulás azonban nem kielégítő. 2.800 gyermeket nem tudtak felvenni az otthonokba.

jelentős eredményeket értek el a budapesti iskolák a munkaoktatásban. az idén 276 általános iskolában 61.000 diák részül gyakorlati képzésben. a tanévkezdésre újabb 68 politechnikai műhelytermet nyitottak meg. s ezzel a műhelyek száma fővárosban 334-re emelkedett. a gimnáziumokban jelenleg 707 osztály tanulói vesznek részt öt plusz egyes szakképzésben. s négy újabb gimnáziumban szakközépiskolai osztályt nyitottak meg. megkezdődött a fővárosi pedagógiai szemináriumban a gyakorlati képzést vezető pedagógusok és munkások képesítő tanfolyama is.

/folyt.köv./

15.55

- 33 -

15.55
Zell

bb 48./ november 24.én..../ 2.folyt.s

az év hátralévő részében és jövőre folytatják az iskolaépítések. december 31-ig elkészül a 21. kerületi szárcsa utcai tiz tantermes, angyalföldön a sziget utcai és a 12. kerületi kiss jános altábornagy utcai 16., illetve 12 tantermes általános iskola. a következő tanév elejére átadják rendeltetésének a 16 tantermes stoczek utcai iskolát, s még az idén hozzáfognak a 14. kerületi egressy utj, a 16. kerületi metro utcai és a 9. kerületi illői uti egyenként 12 tantermes általános iskola építéséhez.

a végrehajtó bizottság ezután több új utcaelnevezési javaslatot fogadott el./mti/

..-

bb 47. nyugdíjas pedagógusokat bucsúztattak heves megyében

vid fm/ke/vl fm 1961. november 15.

a heves megyei tanács és a pedagógusok szakszervezete rendezésében szerdán egerben bensőséges ünnepségen bucsúztatták a megye 22 nyugdíjba vonuló pedagógusát. bartos imre, a pedagógusok szakszervezete megyei bizottságának elnöke meleg szavakkal bucsúzott a nyugdíjasoktól, akiknek ezután az uttörők virágcsokrokkal és műsorral kedveskedtek. a megyei tanács művelődési osztálya megjutalmazta a nyugalomba vonuló pedagógusokat, akiknek nevében jámbor oszkar hatvani tanító mondott köszönetet. /mti/

16.10

16.11 00

- 34 -

bb 46. újra zöldelt a határ - az esőzések után gyorsan kelnek, erőteljesen fejlődnek az őszi gabonák

vid 8 kz/j/vt 1961. november 15.

az idő igazolta azokat a közös gazdaságokat, amelyek a hosszú ideig tartó szárazság s a rendkívül kedvezőtlen talajviszonyok ellenére is időben hozzáláttak a vetéshez. az elmúlt hetekben megkezdődött esőzések után a korán vetett magvak gyorsan kikeltek, megerősödtek, s jó termést ígérnek a következő esztendőre. a hegyedévnél tovább tartó szárazság után megérkezett esők a kőrösök vidékén békés megyében több mint 220.000 hold őszi gabonát találtak a földben. az átmedvesedett talajban gyorsan csirázásnak indult a mag, s ezekben a napokban már megyszerte szépen sorolnak a kalászosok. különösen kedvezően hatott az őszi vetések fejlődésére az esőket követő napsütéses idő. a jó talajokon naponta másfél-két centit is növekedett a zsenge vetés. a megyei, járási és a helyi szakemberek fáradhatatlanul járják most a határt, mindenütt megvizsgálják a mag csirázását, kelést, illetve azt, hogy nincs-e valahol pusztulás. a szakemberek véleménye igen kedvező. somogyban az első esők után helyenként még hiányosan keltek az ősziak, de az utóbbi hetek gyakori esőzései után a még ki nem kelt szemeknél is megindult a csirázás. ma már több mint 100.000 hold őszi vetés zöldelt a somogyi tankákon. az őszi árpa üdezöld szálai már teljesen elborítják a talajt, hasonlóan szépen fejlődnek a búzák és a rozsok is. a vizsgálatok azt bizonyítják, hogy a nagy szárazság idején helyes volt az az előrelátás, mely szerint a szokásosnál általában 5-10 százalékkal több magot vetettek egy-egy holdra. így most megfelelő töménységgel keltek ki a növények. pótlásra és kiszántásra szinte seholy sincs szükség.

a korán elvetett mag zala megyében is száraz földbe került, de amint esőt kapott, gyorsan kikelt, s ma már ismét zöld a határ. hasonló a helyzet az ország legészakibb szántóföldjein, borsod megyében is. azokban a tisz-ekben, ahol idejében földbe tették a magot, a vetés már kikelt, s szépen fejlődik. nagy táblákban zöldelt az őszi árpa még az északi dombos vidék, a putnoki és az edelényi járás közös gazdaságaiban is. a megye néhány termelőszövetkezetében, mint például kesznyéteni szabadság termelőszövetkezetben, az őszi árpán kívül kikelt már az őszi buza is. ebben a közös gazdaságban elsőként vetették el a nagy terméshozamu bezosztaja fajtájú szovjet búzát. ez a buza már csaknem 3 centiméteres, egyenletes zöld takaróval borítja a földet. vas megye egyes részein az utóbbi hetek esőzései már annyira felázatták a talajt, hogy például a rába mentén és a marcal árterületén gépekkel nem tudnak dolgozni, noha még mintegy 4000 hold kenyérgabonát kell elvetni. elmaradás főleg a vasvári és a körmen-di járásban van.

/folyt.köv./

16.05

16.11 00

- 35 -

bb 46. /ujra zöldell a határ ... 1. folyt./ vl

itt a szövetkezetek vezetői az esőre várva nem szorgalmazták eléggé a vetést. most, a már az erősen felázott talajok miatt arra kényszerülnek, hogy a tavaszi vetésre tervezett földeken vessék be buzával. e célra elsősorban a könnyű, fogatos vontatású vetőgépeket használják fel.

pest megye közös gazdaságainak többsége már befejezte az őszi kalászosok vetését. az aszói járásban, ahol az országban is az elsők között végeztek ezzel a fontos munkával, az elmúlt napok eszései után újra kizöldellt a határ. mintegy 5000 holdas területen sarjad a buza- és az árpavetés a ceglédi termelőszövetkezetek határában is. itt egyébként már a műtrágyát is előkészítették, hogy amint eljön az ideje, rögtön kiszórják. /mti/

bb 49. korszerű hőkezelő építését kezdték meg a Lenin kohászati művekben

1961. november 15.

vid te-lm ki

a kovácsolt, huzott és egyéb kohászati termékek hőkezelése jelenleg csak nehézségekkel oldható meg a Lenin kohászati művekben. a korlátozott lehetőségek miatt számos esetben a termékeket a dímvágó gépgyárban hőkezelik. ezért több mint ötmillió forintos beruházással négy, korszerű kemence építését határozták el. három építését már megkezdték a gyár nemesacélkovács üzemében. az új hőkezelő kemencéket a tervek szerint a jövő év első negyedében üzembe helyezik. a beruházással évente mintegy ötezer tonnával növekszik a gyár hőkezelési kapacitása. /mti/

16.55

- 36 -

bb 51. napirenden az új kresz: a fővárosi és a vidéki közlekedési vállalatok értekezleteken tárgyalják meg a javasolt módosításokat - november 28-án országos tanácskozást tartanak - a jövő év elején jelenik meg nyomtatásban az új közlekedési szabályzat

i hbj/sze vm ki

1961. november 15.

a gépkocsivezetőknek, a közlekedés dolgozóinak és a forgalom irányítóinak körében az utóbbi esztendőben nagyon sok szó esett a kresz-ről, a közlekedési szabályzatról. általában az a vélemény alakult ki, hogy jónéhány előírása ma már nem felel meg a követelményeknek. egy-két intézkedése valóságilag lelassítja a közlekedést amely amúgy is nehézkes. a szűk budapesti utcákon csúcsforgalom idején körülményesen jutnak előbbre a gépkocsik, sokhelyütt keletkezik ugynevezett közlekedési dugó. a lelassított közlekedés miatt a kereszteszűdéseken hosszan kígyóznak egymás mögött a teher- és személykocsik.

az illetékesek is hosszabb ideje foglalkoznak a kresz egyes részeinek módosításával és most már igen előrehaladott ez a munka. ezzel kapcsolatban a közlekedés-és postaügyi minisztérium atutóközlekedési igazgatóságának vezetői a következőkben tájékoztatták az mti munkatársát:

- a gépkocsik számának növekedésével, módosításokra szorul a kresz, mert a nap bizonyos szakában „zsúfoltak”, az uttestek és gyakran csak „camognak”, a járművek.

- a kresz módosításával olyan megoldásokat kellett találni, hogy a biztonságos közlekedés szem előtt tartásával gyorsabb legyen a forgalom. ez egyben meg is határozta a módosítások szerkesztőinek munkáját. javaslataiknál arra törekedtek, hogy az új intézkedések gyorsítsák a gépkocsiközlekedést, - ha erre megvan a lehetőség, viszont a gépkocsivezetők fokozottabban érezzék felelősségüket. az új kresz-ben - a tervek szerint - több merev szabályt megszüntetnek, egyes adott esetekben a gépkocsivezetők a forgalomtól függően választhatják meg a sebességet. most például: a járdaszízeknél forgalomkorlátozást ír elő a kresz még abban az esetben is, ha nem közlekedik villamos. az ilyen korlátozást feloldja az új közlekedési szabályzat, a járművezetőnek azonban messzemenőig figyelembe kell vennie a forgalom alakulását, s ennek megfelelően hajthat. ez csak a sok közül egy példa, jónéhány forgalomgyorsító módosítás született

/folyt.köv./

17.00

- 37 -

/bb 51. napirenden....1.folyt./vm

- a közlekedés-és postaügyi minisztérium autóközlekedési igazgatósága - természetesen egyetértésben a közlekedésrendészettel - összefoglalta és kiadta a tervezett változásokat. a mostani kresznél a műszaki előírások és a forgalmi szabályok vegyesen találhatóak. az új kresz két részre oszlik: az egyik rész a forgalmi szabályokat tárgyalja, amelyek egyébként egyaránt vonatkoznak a gyalogosokra, a kerékpárosokra, a fogatos járművekre, a teher-és személygépkocsikra, autóbuszokra, a másik rész pedig - az ugynevezett függelék - intézkedik a járművek felszereléséről. az érdekeltek tehát könnyen eligazodhatnak a közlekedésrendészeti szabályokban.

- ezt az anyagot megkapták a főhatóságok, így a minisztériumok, a fővárosi tanács illetékes vezetői, továbbá a nagyobb közlekedési vállalatok. a kpm autóközlekedési igazgatósága azt kérte az érdekeltektől, hogy a módosítást tárgyalják meg. az elgondolások szerint a közeljövőben a nagyobb közlekedési vállalatok ankétokat tartanak, ahol egyrészt ismertetik a közlekedés dolgozóival a módosításokat, másrészt a közlekedés dolgozói elmondják a módosításokkal kapcsolatos megjegyzéseiket, észrevételeiket. hasonló ankétokat tartanak minden megyében és ezekre az autóközlekedési vállalatok meghívják más közlekedési vállalatok vezetőit, dolgozóit.

- november 28-án a technika názában országos tanácskozás lesz, ahol a vállalatok előterjesztik az ankétokon kialakult véleményeket. ezeket az észrevételeket a végleges szövegezéskor figyelembe veszik a kresz szerkesztői. ezek szerint tehát a közlekedés dolgozóinak hatalmas tábora előtt megnyílik a lehetőség az észrevételek megtételére. az elgondolások szerint a végleges szöveg a jövő év elején jelenik meg nyomtatásban és az új kresz ugyancsak a jövő évben lép életbe./mti/

bb 55. egy nap alatt 360 mázsa halat fogtak ki a balatonból

vid ká/j vm

1961.november 15.

gazdagon fizet az őszi nagyhalászat a balatonon. októberben kereken 2600 mázsa halat kerítettek hálóikba, de a novemberi napokban is szép zsákmányt térnek haza a halászbrigádok. az adatok szerint 60 éve nem volt ilyen szép októberi fogás. a napi zsákmány átlag 140 mázsa hal, de volt olyan nap is - mint a novemberi 8-i, amikor 360 mázsa halat fogtak ki a balatonból. az eredmény annak köszönhető hogy a balatoni halászok tervszerűen pótolják a magyar tenger halállományát. legtöbb 146 mázsa, negyven dekás, kitűnő minőségű tükörpontyot helyeztek ki a tóba./mti/

17.10

- 38 -

bb 53. kétszázötvenezer télapó csomag már az üzletekben várja a vásárlókat - a tavalyinál öt százalékkal több szaloncukor és 10 százalékkal több csokoládéfigura készült

i ta/tr vm ki

1961.november 15.

az édességboltokban és az élelmiszerüzletekben már megkezdődött a „télapó-szezon”. a szokásokhoz híven az idén is már egy hónappal az ünnepek előtt megteltek a kirakatok csokoládéfigurákkal, szaloncukorral és más ajándékokkal. mint a közért vállalatnál elmondták, eddig 250.000 ajándékcsomagot osztottak szét az édességboltok és az élelmiszerüzletek között. ezek a télapó-tasakok, amelyek kétféle változatban készültek, csokoládéfigurát, karamellt, szaloncukrot, nápolyit és cukorkát tartalmaznak. a kisebbik csomag ára 10, a nagyobbiké 15 forint. az előre elkészített télapó csomagokon kívül a vevők kívánsága szerint az édességboltokban is összeállítanak ajándékcsomagokat. körülbelül 250.000 ilyen „szabadon választható” csomaghoz elegendő édességet tartalékolnak a boltok a télapó ünnepre.

megkezdték a szaloncukor szállítását is a kereskedelmi hálózatba. a belkereskedelmi minisztérium tájékoztatása szerint az idén az elmúlt évinél 5 százalékkal több szaloncukrot gyártott az édesipar. bővült a választék is, újfajta csomagolásban, izléses krém-szaloncukor is készült. több csokoládéfigurát és díszdobozt is vásárolhat a közönség. ezekből a cikkekből a kereskedelem az elmúlt évinél 10 százalékkal kapott többet./mti/

bb 57. a kormány elnöke fogadta a kubai nagykövetet

k kum te vm fm

1961.november 15.

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta quintin pino machadot, a kubai köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

17.24

- 39 -

bb 60. kitüntetés

k mth -te-lm fm

1961. november 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül ötvenedik születésnapja alkalmából szurdi Istvánnak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a központi bizottság ipari- és közlekedési osztálya vezetőjének a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetését dobi István, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át./mti/

--

bb 56. kormány elnöke fogadta a braziliába kinevezett magyar követet

k kúm/te-lm fm

1961. november 15.

Ikádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta droppa Gusztávot, a magyar népköztársaság rio de janeiro-i rendkívül követét és meghatalmazott miniszterét a közeljövőben állomáshelyére történő elutazása alkalmából./mti/

--

bb 52. az időszerű termelési kérdésekről és a jövő évi feladatokról tanácskoztak a pamutipar vezetői

sze-lm ki

1961. november 15.

szerdán a könnyűipar legnagyobb iparága, a pamutiparág gazdasági, párt és szakszervezeti vezetői a kőbányai textilművekben megvitatták az ez évi várható eredményeket és a jövő évi tennivalókat. az értekezleten jelen volt és felszólalt vég László könnyűipari miniszterhelyettes. döbrentei Károly, az iparág igazgatója elmondta, hogy az üzemek általában teljesítik tervüket sőt kész-pamutszövet exporttervüket 4,8 millió négyzetméterrel túl is haladják. az exporttervteljesítésének azonban az a szépséghibája, hogy egy vállalatoknál, mint például a goldberger textilműveknél a textilfestőnél és a kőbányai textilműveknél növekedett az úgynevezett biztonsági tartalék.

/folyt.köv./
17.27

18.20

RR

- 40 -

bb 62. /az időszerű...folyt./-lm

a jövő év nagy erőfeszítéseket kíván az ipartól - mondotta a termelőkapacitás kisebb mértékű bővítésén kívül elsősorban a belső tartalékok felhasználásával kell elérni, hogy az ideinél 5,6 százalékkal több árut gyárthassanak. a nagyobb feladatok teljesítésének könnyítésére számos műszaki intézkedést terveznek. felgyorsítják a gépeket és ezt megelőzően változtatásokat eszközölnek a gépeken. így például a fonógépeket asszimmetrikus gyűrűkkel látják el. a kártológépek teljesítményének növelésével is kísérleteznek. ezenkívül 12 hazai gyártmányú vándor pihetefuvót alkalmaznak. a szövődékekben a gépfordulatok emelése, a hatásfok javítása a legközelebbi tennivaló. 1962-ben befejezik a szombathelyi pamutipar, a soproni pamutipar, a győri pamutszövő-és műbörgyár szövődéjének bővítését és a magyar pamutipar vigonyfonodájának rekonstrukcióját./mti/

--

bb 64. befejeződtek a 2. kárpát-meteorológiai konferencia tanácskozásai

1 cs/sze-lm

1961. november 15.

a budapesten üléselő 2. kárpát-meteorológiai konferencia előadássorozata szerdán befejeződött. a konferencia utolsó napján a hazai és a külföldi szakemberek előadásai nyomán a magas-tátra környékén végzett hó- és lavinakutatás eredményeit, továbbá a kárpát-medence víz- és hóháztartását, a magyarországi szőlőtermesztés éghajlati vonatkozásait, a szinoptikus klimatológia problémáit, a szeles időszakok szélnyomás-maximumát, a tiszta árnyultánait előidéző időjárási helyzeteket, a magyar-középhegység hóviszonyait, valamint a magyarországi sugárzási mérleg mutatóit tárgyalták meg. a háromnapos konferencia eredményeit határozatba foglalták és pénteken összevont ülésen tárgyalják meg./mti/

--

17.45
18.25

- 41 -

RR

bb 63. az elnöki tanács a magyar népköztársaság érdemrendje kitüntetését adományozta dr. münnich ferencnek

k mszmp/sze-Lm fm

1961. november 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. münnich ferencnek, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága politikai bizottsága tagjának, a magyar forradalmi munkás-paraszt/állami-miniszterének sokévtizedes kiemelkedő munkásmozgalmi tevékenysége és kormányzati munkássága elismeréséül 75. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság érdemrendje kitüntetését adományozta.

dr. münnich ferenc évtizedek óta tántoríthatatlanul harcol a munkásosztály ügyéért, a magyar nép felemelkedéséért. 1918-ban egyik megalapítója volt a kommunisták magyarországi pártjának, magyar hadifogoly-egységek élén a forradalom védelmében résztvett a nagy október szocialista forradalom utáni polgárháborúban. a tanácsköztársaság idején a magyar vörös hadsereg politikai megbízottjaként tevékenykedett. a franco elleni háborúban a 11. nemzetközi dandár parancsnokaként vezette a madrid körüli harcokat, a nagy honvédő háborúban a szovjet hadsereg oldalán harcolt a fasizmus ellen. a felszabadulás után magyarországra visszatérve, magas állami beosztásban, majd a diplomáciai szolgálatban értékesítette sokoldalú tapasztalatait. mint a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese és a fegyveres erők minisztere, az ellenforradalom elleni harcban, majd mint a minisztertanács elnöke, a gazdasági, társadalmi és politikai élet konszolidálásában kiemelkedő érdemeket szerzett.

a magas kitüntetését dobi istván, az elnöki tanács elnöke adta át.

a kitüntetés átadásánál jelen volt kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, marosán györgy, az elnöki tanács helyettes elnöke, kiss károly az elnöki tanács titkára, gáspár sándor, az elnöki tanács tagja.

a kitüntetés átadása után a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága dr. münnich ferenc tiszteletére díszbédét adott, amelyen kádár jános meleg szavakkal köszöntötte születésnapja alkalmából münnich elvtársat. a díszbédében résztvettek a politikai bizottság tagjai, póttagjai és dobi istván a központi bizottság tagja. /mti/

18.05

18.20

kk

- 42 -

bb 59. a hazafias népfront országos nagyüzemi szakköri akcióbizottságának ülése

vid fm/ke vm fm

1961. november 15.

a hazafias népfront országos nagyüzemi szakköri akcióbizottsága szerdán kibővített ülést tartott pépán. nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, az országos nagyüzemi szakköri akcióbizottság elnöke előadást tartott a mezőgazdasági nagyüzemek munkáját segítő szakköri hálózatról. megemlítette a veszprém és győr megyében működő speciális szakköröket, amelyek hozzájárulnak a nagyüzemi társasgazdálkodás szakmai vezetésének tökéletesítéséhez és a termelési eredmények fokozásához. számos győr megyei termelőszövetkezeti községben a szakkörök munkájának eredményeként - az idei aszályos időjárás ellenére is - holdanként 40-45 mázsás csöveskukorica-termést takarítottak be nagyüzemi átlagban. hangsúlyozta, hogy a szakkörök az új agro-és zootechnikai módszerek sikeres alkalmazásának irányítói, és nem az a cél, hogy nagylétszámú szakköröket hozzanak létre, hanem helyesebb, ha 10-15 tagú törzsgárdát alakítanak ki a falu leghozzáértőbb embereiből.

utána dr. belák sándor, a keszthelyi mezőgazdasági akadémia igazgatója ismertette a szakkörök egyes speciális feladatait, valamint a nagygyümöli és a sármelléki nagyüzemi szakkörök tevékenységét. /mti/

bb 61. takarékos város lett gyöngyös - 7 367 család, tizezer betétkönyv

i kf/kf vm ki

1961. november 15.

a lakosság egyéni takarékoságának eredményeként gyöngyös is elnyerte a „takarékos város” címet. a város 7 367 családjánál tizezer betétkönyvet tartanak nyilván. a takarékos gyöngyösiek 34 és félmillió forintot gyűjtöttek össze eddig.

ebből az alkalomból az országos takarékpénztár diszoklevelet adott a városi tanács elnökének, s ünnepélyesen megnyitották a heves megyei takarékosági napokat. /mti/

18.00

18.10

18.20

18.30

18.40

18.50

19.00

19.10

19.20

19.30

19.40

19.50

20.00

20.10

20.20

20.30

20.40

20.50

- 43 -

bb meghalt solthy györgy színművész

i zs/zs-lm fm

1961. november 15.

vesztés érte a magyar színésztársadalmat: solthy györgy, színművész kedden, 58 éves korában elhunyt. a gazdag repertoáru művész több évtizedes pályafutása során csaknem minden jelentősebb vidéki színházban játszott, a felszabadulás után pedig a vigszínház és a madách színház tagja volt. szerepelt sok magyar filmben is. például a ludas matyiban ő játszotta dóbrógi szerepét.

temetése szombaton délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben. /mti/

..-

bb 66. fock jenő előadása az írószövetségben

t bc/hné vm fm

1961. november 15.

fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, szerdán délután a magyar írók szövetségének székházában tájékoztatót tartott az íróknak az időszzerű gazdaságpolitikai kérdésekről és a második öt éves tervről. /mti/

..-

bb 67. időjárásjelentés

hné vm

1961. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti november 15-én, szerdán délután 18 órakor:

hűvösebb idő

várható időjárás csütörtökön estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen kevés eső. reggel és délelőtt párás idő. mérsékelt északnyugati-északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 6-10 fok között. /mti/

..-

18.49

17/40

- 44 -

/bb 36. tanácskozás a.....1. folyt.-/vm

a legtöbb hozzászóló kiemelte a szakmai műveltség növelésének fontosságát. barina andrás országgyűlési képviselő füzesgyarmati tsz-elnök rámutatott a dolgozók kulturális színvonala és az üzemi fejlettsége közötti összefüggésre. hangoztatta, hogy a fokozódó gépesítés, a vegyszerek használata nagy követelményeket támaszt a szakember-képzésben. csütörtökön, a mezőnéki táncsics termelőszövetkezet elnöke arról számolt be, milyen nagy a fejlődés a tanyai lakosság művelődésében. hozzátette: a tanyasiak is magas követelményeket támasztanak az előadások színvonala tekintetében. több felszólaló hangoztatta, hogy a falu kulturációjában új szint jelenthet a most felnövő fiatal értelmiség. szebeni győző, a borsod megyei tanács művelődési osztályának helyettes vezetője elmondta, hogy a megyében a munkásosztály sokat tesz a falu műveltségi színvonalának emeléséért. az ózdi kohászati üzemek művészeti csoportjai például 23 községbe járnak. rámutatott, hogy a hivatásos művészek, írók is sokat segíthetnek, de az eddigieknél tartalmasabbá kellene tenni a dolgozók és a művészek találkozóit, a művészeknek, íróknak még jobban meg kellene ismerkedniük a termelőszövetkezetek, általában a falu életével.

a délutáni ülésen jelen volt sándor józsef, az mszmp központi bizottságának tagja is. a vitában felszólalt tömpe istván, a földművelésügyi miniszter első helyettese. örömmel állapította meg, hogy a művelődésügyi és a földművelés szakemberei egyetértésben, összhangban dolgoznak együtt. a cél, - akár a földművelésről, akár az emberfők kiműveléséről van szó, - közös: dolgozó népünk jobb, szebb élete. gondosan kell tanulmányoznunk azokat a lehetőségeket - mondotta - amelyeket új szocialista életünk nyújt. ha csak részben fel tudjuk tárni tartalékainkat, máris túlteljesíthetjük a mezőgazdaság második öt éves tervét. ezzel mezőgazdaságunk nemcsak az ipartól való elmaradásának egy részét hozza be, hanem mind jobban kielégíti a népgazdaság és a dolgozók szükségleteit. márpedig a szükségletek kielégítése az alapja, hogy a dolgozók érezzék: a szocializmus az ő világuk.

a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági nagyüzem nemcsak termelési egység, hanem az egységes parasztosztály kialakulásának kohója. hangoztatta, hogy a mezőgazdaság feladatait csak a dolgozók általános és szakmai műveltségének emelésével lehet megoldani. az értelmiség nagy többsége - állapította meg - szívesen vállalkozik a nagyüzemi gazdaságért. a szocialista mezőgazdasági nagyüzem olyan távlatokat nyitott meg szakembereink előtt, amelyekről a régi időben nem is álmodhattak.

/folyt.köv./

19.14

19/50

- 45 -

Ab 36. tanácskozás a.....2. folyt./vm

befejezésül felhívta a figyelmet, hogy a mezőgazdasági dolgozóknak szakmai képzésében sokat segíthetnek az állami, kísérleti és tangazdaságok, a fejlett szocialista nagyüzemek tapasztalatai. végül hangoztatta, hogy a földművelésügyi és a művelődésügyi minisztérium közös elgondolásainak sikeres végrehajtása főleg a tanácsokon múlik.

felszólalt még a vitában dr. hadnagy László, a zala megyei tanács vb-elnökhelyettese, koháry ferenc, a szabolcs-szatmár megyei tanács művelődési osztályának vezetője, papp ernő, a heves megyei munképítő-vállalat igazgatója, gacsó László, a szabolcs-szatmár megyei könyvtár vezetője, nagyvárad Mihály, zalaszentmihályi tsz elnök, rosta sándor, vönöck község tanácsának vb-elnöke, szendrei józsef, a tit. országos titkárságának munkatársa és szabó István, a nádudvari vörös csillag tsz kossuth-díjas elnöke.

a tanácskozást csütörtökön folytatják./mti/

bb 69. megnyitották a batsányi jános szabadegyetemet veszprémben

vid fm/ke vm fm

1961. november 15.

veszprémben, a vegyipari egyetemen szerdán este megnyitották a batsányi jános szabadegyetemet. a megnyitón, - amelyen résztvettek a megye és a város vezetői is - dr. vajkai aurél kandidátus, a bako-nyai múzeum igazgatóhelyettese méltatta a szabadegyetem névadója, a megye nagy szülőtte, batsányi jános munkásságát, a magyar művelődéstörténetben betöltött szerepét. a szabadegyetem bevezető előadását dezséry lászló, veszprém megye országgyűlési képviselője tartotta korszerű műveltség címmel.

az új szabadegyetem hét fakultásán mintegy 60 előadás hangzik majd el. különösen nagy az érdeklődés az irodalmi, a zenetörténeti, a képzőművészeti és jogi fakultás iránt./mti/

19.30 ✓

- 46 -

bb 68. szirmai István fogadta az olasz pártmunkás küldöttséget

k-lm li

1961. november 15.

az olasz kommunista párt kulturális küldöttsége Luciano gruppi, a központi bizottság tagja vezetésével beféjezte magyarországi tanulmányútját. a küldöttség tagjai megismerkedtek hazánk kulturális életével, beszélgettek a kultúra és a közoktatás különböző területein dolgozó vezetőkkel, a szakemberekkel, alkotóművészekkel. a delegációt hazautazása előtt fogadta szirmai István, az msznp központi bizottságának titkára, a megbeszélésen jelen volt Orbán László és Hollai Imre, a központi bizottság osztályvezetője./mti/

--

bb 70. hangversenysorozat a karcagi zeneiskolában

vid fm/ke-lm fm

1961. november 15.

a karcagi zeneiskola évenként hangversenysorozatot rendez. az idei sorozatot a magyar kamarazenekar hangversenyével szerdán nyitották meg. a déryné művelődési ház hangversenytermében két előadást rendeztek. délután a zeneiskolások, középiskolások ismerkedtek a kamarazenekar tolmácsolásában Vivaldi, Corelli és Mozart műveivel. este pedig a város fizikai, értelmiségi dolgozói, valamint a szövetkezeti gazdák töltötték meg a széksorokat./mti/

--

19.43

- 47 -

mti belföldi hírek.

1961. november 16.

bb 1. szakvéleményt mondanak, műszaki terveket készítenek - sokféle feladat megoldására vállalkoztak a budapesti népfront műszaki aktivistái,

i di/gk vm sr

1961. november 16.

a budapesti népfront műszaki aktivistái sokféle feladat megoldására vállalkoztak az elmúlt hónapokban, s vállalkoznak napjainkban is. azonkívül, hogy évről-évre, immár nagymányos módon résztvesznek a tanácsok községfejlesztési terveinek kidolgozásában, bekapcsolódtak budapest leltározásába és segítségükkel mintegy 15-20 millió forintot takarítottak meg. most új területeken kamatoztatják segítőkészségüket.

elhatározták többek között, hogy magas szakmai felkészültségüket, gazdag ismereteiket - legalábbis részben - társadalmi munka formájában a fővárosi tanács rendelkezésére bocsátják. véleményét mondanak többek között a budapesten sorra kerülő víz-, gáz- és csatornaépítkezések dokumentációjáról, terveiről, segítenek ki-dolgozásában vállalták, hogy közreműködnek a főváros gázellátása öt éves tervének elkészítésében, ötleteikkel, javaslataikkal pedig hozzájárulnak a tiszántuli földgáz tervezett budapesti hasznosításához, segítenek a leggazdaságosabb módszerek kiválasztásában.

a népfront műszaki aktivistái ezenkívül terveket készítenek a szabó ervin könyvtár, az állatkert és a vidám park fejlesztésével, bővítésével kapcsolatos munkákhoz. műszaki ellenőrzést végeznek az első és tizenkettedik kerületi tbc-gondozó intézet építkezésein - különösen a gépészeti munkáknál - a nagyvásártelep elektromos hálózatának felújításánál, s egyes színházak statikai vizsgálatánál. ezenkívül műszaki védnökséget vállaltak a lakóbizottságok kezelésébe átadott épületek felett. a műszaki akcióbizottság egy-egy tagja társadalmi munkában segíti a lakóbizottság számára ujszerű feladat megoldását, a támogatásnak ez a formája egyelőre a negyedik, a kilencedik, a tizenkettedik, a tizennegyedik, a tizenötödik és a tizenkilencedik kerületben alakult ki s összesen 30 házra terjed ki./mti/

7 az erdő-hegyi és diosdi zöldségtároló állagvédelmi terveinek

600/2/2